

Mirades de l'Índia

PROJECTE Mirades del **Món**

UNITAT DIDÀCTICA

Save the Children

Presentació

Les migracions han estat una constant en la història de la humanitat. A través d'elles ha estat possible l'intercanvi de béns i de coneixements que, a hores d'ara, formen part de la nostra riquesa cultural i econòmica.

Darrerament, el fenomen de les migracions internes i de les provinents del Sud, ens fan ser més conscients del món interdependent en què vivim, un món plural en què la convivència de cultures diferents es presenta com una realitat complexa i necessària.

Entre els segles XIX i XX, milions d'uropeus van marxar d'aquest continent fugint de la misèria, la fam i la injustícia a la recerca d'una terra nova on viure amb dignitat. I no sempre els va resultar fàcil. Si fa no fa, el mateix que està passant ara, però amb uns altres actors.

En aquest context s'ha formulat el projecte **Mirades del Món**, l'objectiu del qual és desenvolupar valors i actituds que afavoreixin un clima social de convivència, respecte i tolerància als centres escolars i al carrer.

L'escola és, certament, una de les institucions on aquesta diversitat planteja més desafiaments i també més possibilitats de trobada i diàleg intercultural. Hem d'abordar aquest tema lliures de prejudicis i estereotips, evitant l'etnocentrisme i la discriminació.

Busquem, mitjançant una educació en valors, una trobada il·lusionada amb altres realitats, el diàleg des de la igualtat i el respecte, convençuts i convençudes de que això ens conduirà a la creació d'una societat més justa per a tots. L'educació en valors és el conjunt de propostes didàctiques – formals i no formals – adreçades tant a educadors com a alumnes, que explica, d'una manera raonada, conceptes com solidaritat, ciutadania, interculturalitat, justícia i cultura de la pau, alhora que proposa accions concretes en favor d'un coneixement més profund i obert entre les persones i els pobles de tot el món.

L'enfocament intercultural suposa educar els nens, nenes i adolescents a acceptar i respectar les diferències però vol dir, sobretot, crear empatia; és a dir, ensenyar-los a posar-se al lloc dels altres i que entenguin com pensen i com senten.

La “pedagogia de la interculturalitat” parteix del reconeixement del paper de l' escola com a reproductor dels valors de les diferents cultures.

Objectius de l'educació intercultural:

- **Respectar** formes diverses d'entendre la vida.
- Valorar els aspectes positius d'altres cultures.
- Adoptar una **actitud oberta**.
- **“Ficar-se dins”** dels significats culturals d'altri, que no vol dir sempre l'aprovació afectiva o moral.
- Superar prejudicis.
- Exercitar la **crítica constructiva amb les altres cultures i amb la pròpia**
- Ajudar a **descobrir les semblances culturals**.
- Resoldre conflictes constructivament.
- **Integrar socio-afectivament** l'alumnat minoritari en la dinàmica escolar, per exemple, vincular aquests infants amb amics autòctons sociables i populars.

Índex

Introducció	5
Alguns conceptes	6
Una aproximació a l'Índia	8
Mapes de l'Índia	9
Explica'ns com vius.....	10
Geografia humana	13
L'Índia, una terra de contrastos	13
La població índia	15
L'economia índia	21
Principals problemes socioeconòmics.....	24
Història i civilització	26
Una història mil·lenària	26
Les religions a l'Índia	31
El sistema de castes	38
Vida social i intel·lectual	45
Llengües i literatura índies	45
L'art indi: arquitectura, pintura i escultura.....	50
Vida sociocultural	53
Bibliografia i Webs	57

Elaboració de continguts: María Becerro Torres
Idea original i coordinació: Raquel González Juárez
Disseny de portada: Olatz González
Edita: Save the Children

Versió en català
Revisió, adaptació i edició: Save the Children a Catalunya
Traducció: Ester Ollé
Correcció: Maica Benavides
Maquetació: Aguiló Gràfic SL
Impressió: CEVAGRAF, S.C.C.L.
DL: B-43002-2007
Barcelona 2007

Introducció

Benvingut/uda a aquesta guia. Amb ella farem un recorregut per la cultura índia: te'n mostrarem la gent, les formes de vida, la història, les religions, les llengües, l'economia, etc.

Hem dividit els continguts en tres apartats:

Geografia humana, que et mostra el tipus de població del país, els contrastos que hi ha a la Índia i l'economia; **Història i civilització**, on t'ensenyem, a més de la història del país i el sistema de castes que regeix la vida diària, la gran varietat de religions que hi conviuen; i **Vida social i intel·lectual**, on t'expliquem aspectes interessants sobre les llengües i la literatura, l'art, el cinema i els esports.

La guia és com una finestra: obrim un espai perquè puguis mirar i aprendre més d'un altre país. Cada pàgina que llegeixis, et permetrà conèixer més i més aquest país, t'ajudarà a ampliar els teus coneixements sobre un país del Sud.

Per seguir aquesta guia necessites:

- Unes ulleres imaginàries, per veure-hi més enllà del que llegeixes i imaginar-te la cultura índia.
- Una maleta buida, per omplir-la amb nous coneixements i curiositats del món.
- Una ment i un cor oberts, per entendre què hi ha darrere la finestra.

Pensa que quan mirem per una finestra només veiem una part del paisatge. Si hi estàs interessat/ada, tu pots engrandir la finestra de l'Índia: aprendre'n més, descobrir-ne més, amb els companys i companyes, amb el professorat, amb les amistats, amb gent que coneguis que hi hagi estat a l'Índia, etc.

El que volem és ensenyar-te que totes les persones, malgrat les nostres diferències (de cultura, de sexe, de nacionalitat, de religió...), tenim en comú moltes coses: la capacitat de riure i d'emocionar-nos, d'opinar i de compartir.

Volem que coneguis unes altres formes de vida, volem que obris la teva finestra a totes les persones: altes i baixes, blanques i negres, rosses i morenes, de Cadis o de Delhi, riques o pobres, noies o nois; laiques o religioses; professors o professores; pares o mares.

Aquesta guia s'ha fet amb molt d'afecte envers l'Índia, un país enlluernador; amb un gran respecte a una cultura mil·lenària; amb esperit de professionalitat i, sobretot, amb la intenció que t'agradi, aprenguis coses noves i ens diguis com podem millorar-la.

Esperem que en gaudeixis!

criteris pedagògics

- La Unitat va dirigida a estudiants i al professorat d'ESO i Batxillerat, està relacionada amb els continguts curriculars que es desenvolupen en aquesta etapa. A més, com tot el projecte, aquests materials es dirigeixen a associacions de mares i pares (AMPES), a entitats i associacions de lleure infantil i juvenil, i a centres culturals i socials que vulguin aprofundir sobre aquests temes.
- La Unitat pot ser treballada de manera conjunta i coordinada pel professorat de les diferents assignatures, les activitats proposades tenen una concepció global de l'aprenentatge i no se circumscriuen a una sola matèria. No obstant això, aquests continguts són molt recomanables per a treballar-los a la nova assignatura "Educació per al desenvolupament personal i la ciutadania".
- Les activitats que conformen la guia aborden aspectes diversos de la vida a l'Índia, partint de les idees i de les vivències prèvies dels participants, propicien el diàleg, la investigació i l'intercanvi de coneixement, a més a més, les activitats estan relacionades amb els continguts curriculars que es desenvolupen en aquesta etapa i amb temes d'Educació en Valors.

Alguns conceptes

CULTURA

Del llatí *colere*, abasta idees com protegir, tenir cura, conrear... És el que ens fa sentir part d'una comunitat, de l'entorn afectiu en el qual naixem, creixem i vivim. La cultura és aprenentatge i algunes de les seves manifestacions són la llengua, les tradicions, les cançons, la gastronomia, com ens relacionem... un seguit de maneres de fer que es transmet d'una generació a una altra d'una forma dinàmica, oberta als canvis i capaç de transformar-se, adequant-se a noves realitats. Una cultura que no s'adapta als canvis, que es tanca en si mateixa, està condemnada a desaparèixer. En la convivència, les cultures es troben sense fronteres, es barregen com una boira en la que no es distingeix on comença una i on acaba l'altra.

- I el xoc cultural?
- On és el xoc? No hi ha topada cultural, hi ha problemes de convivència. No sempre la cultura té a veure amb el comportament d'una persona. Si m'emborratxo, és cultura? Si sóc amable amb els veïns, això és cultura? Aleshores tots els espanyols us comporteu de la mateixa manera i no és així. Si un espanyol roba, ningú no pensa que tots els espanyols són lladres. Per què quan ho fa un immigrant se'n treuen conclusions falses? Em preocupa que se'ns vegi com a grups homogenis. Tú ets espanyola i no hi ha ningú que sigui exactament com tu, oi?

(El viaje de Ana: historias de inmigración contadas por jóvenes. Consejo de la juventud de España)

INTERCULTURALITAT

Tot grup humà i cada persona en particular viu la cultura comú d'una manera diferenciada, donant-li el seu toc particular. Cada individu, cada família i cada espai social té la seva pròpia cultura, que entra en contacte amb la de les altres persones. D'aquest encontre entre dues o més cultures en un mateix entorn en diem interculturalitat. És a dir, quan dues maneres de veure i entendre la realitat es troben i estableixen un diàleg estarem parlant d'interculturalitat. Aquesta no s'ha de confondre amb **multiculturalitat**, que es refereix a l'existència de diferents cultures en un espai concret, però no implica necessàriament que hi hagi cap tipus d'apropament o interacció entre elles.

INTEGRACIÓ

És l'apropament voluntari des de dues o més bandes, en condicions d'igualtat. Es tracta d'una adaptació i adequació, per part de tots i totes, a una realitat que esdevé comuna. Implica negociar i parlar per resoldre els conflictes. L'objectiu final és la inclusió social, que vol dir que tots cedeixen en aquells aspectes, que podrien violentar la convivència, i que incorporen i/o accepten voluntàriament aquells punts que ajudaran a millorar-la.

PREJUDICIS

Un dels principals problemes perquè sigui possible la integració d'una persona o grup són els prejudicis. Aquesta paraula que ve del llatí, "praejudicium", que vol dir, judici previ o decisió prematura. Els nens i les nenes neixen sense prejudicis, però l'educació (la família, l'escola, els mitjans de comunicació, etc.) influeixen en la seva manera de veure les coses. Sovint, aquests estan fonamentats en estereotips: dona / home, jove / gran, autòcton / estranger, etc. L'**estereotip** pot ser considerat com un pas previ al prejudici, i d'aquí a la **discriminació**. L'estereotip és una creença o una imatge positiva o negativa, mentre que el prejudici és una valoració que implica jutjar, rebutjar o desaprovar.

MIGRACIONS

Aquest concepte es refereix al moviment, voluntari o no, de persones entre diferents zones geogràfiques. L'**emigració** és l'acte de deixar el país de naixement per residir temporalment o permanent en un altre. Quan el que marxa ve al nostre país, parlem d'**immigració**. Les raons que provoquen les migracions són complexes i tenen relació tant amb decisions individuals i/o familiars o comunitàries, com amb el context econòmic, social i polític del lloc d'on venen aquestes persones. Per això les històries de migració són tan diverses que és absurd parlar d'ells i les immigrants com si foren tots i totes iguals.

Una aproximació a l'Índia

Nom oficial	República de l'Índia
Localització	Àsia. Limita amb el Pakistan, el Nepal, la Xina, Birmània, Bhutan i Bangla Desh.
Extensió	3.287.000 km ²
Capital	Delhi
Principals ciutats	Bombai (16.500.000 hab.) Delhi (13.000.000 hab.) Calcuta (13.200.000 hab.) Chennai (6.500.000 hab.)
Sistema polític	Democràcia parlamentària
Independència d'Anglaterra	15 d'agost de 1947
Bandera	
Població	1.087 milions d'habitants (El 52% són homes i el 48% són dones)
Taxa de fertilitat	3,1 naixements per dona
Edat mitjana de la població	24 anys
Esperança de vida	63 anys (Lleugerament superior en les dones que en els homes)
Analfabetisme en els més grans de 15 anys	39% de la població. El 52% de les dones adultes són analfabetes. El 27% dels homes adults són analfabets.
Religions	Hinduisme: 80% de la població Islam: 14% de la població Cristianisme: 2.4% de la població Sikhisme: 2% de la població Budisme: 0.7% de la població Jainisme: 0.5% de la població Altres: 0.4% de la població
Llengües	L'anglès i l'hindi són les llengües nacionals. La Constitució reconeix 22 llengües regionals més.
PIB¹	640.000 milions de dòlars
Taxa de creixement anual del PIB²	4%
% de població que viu	Amb menys d'1\$ diari (0.75€): 34.7% de la població Amb menys de 2\$ diaris (1.5€): 79.9% de la població
Nens/nas malnodrits/ides	47%
Població sense accés a una font millorada d'aigua	14%
Moneda	Rupia índia = 100 paise (1€= 58 rupies, aproximadament)

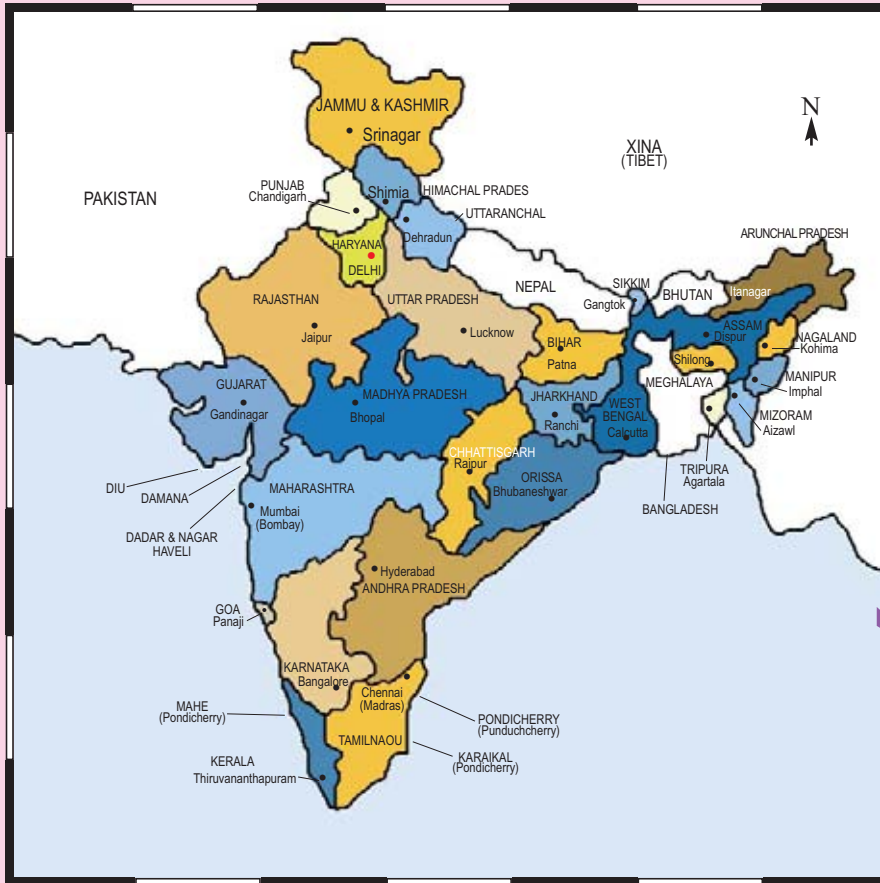
Font: Elaboració pròpia a partir de dades del PNUD i del Banc Mundial 2004

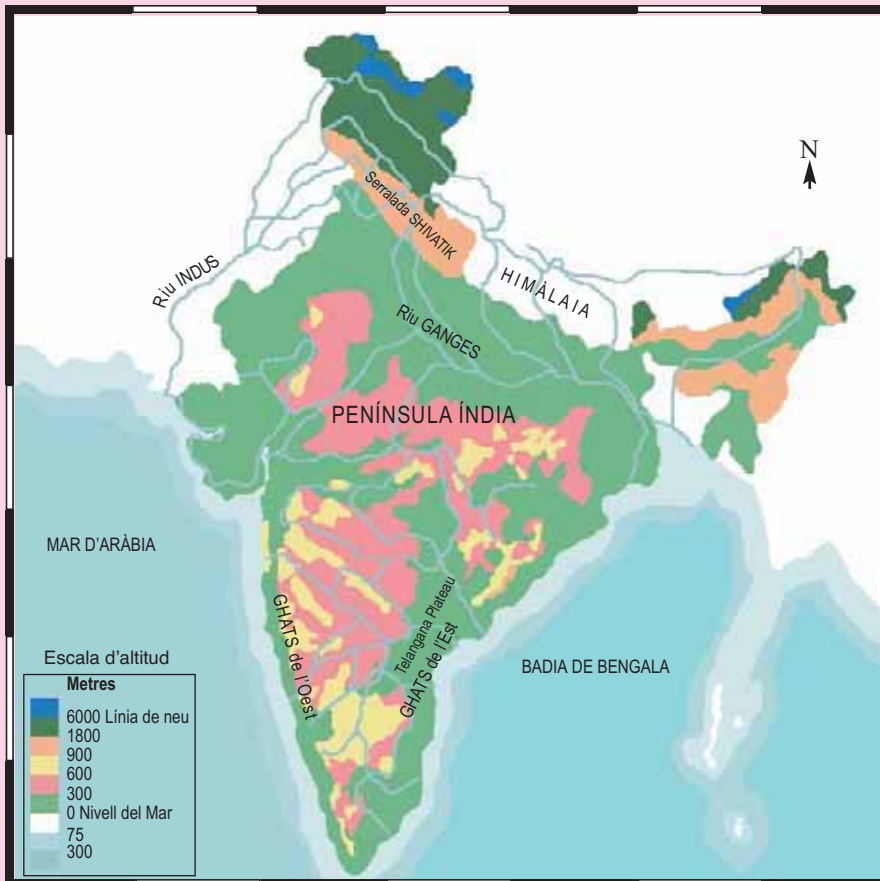
¹ El Producte Interior Brut (PIB) és el valor monetari dels béns i serveis finals produïts per una economia en un període determinat.

² És el percentatge de creixement del PIB en un any respecte a l'anterior. Un 0% ens indicaria que la producció s'ha mantingut igual que l'any anterior.

DIVISIÓ POLÍTICA DE L'ÍNDIA

MAPA TOPOGRÀFIC DE L'ÍNDIA

Mapes de l'Índia

Explica'ns com vius

Hola!

Sóc de la ciutat de Bangalore, que és a la província de Karnataka, al sud de l'Índia. Ara visc a Barcelona. Vaig anar a l'escola a Bangalore. Tenia unes sis o set assignatures l'any. L'escola començava a les nou del matí i només fèiem un descans per dinar al migdia. Dinàvem tots els nens i les nenes plegats, jugàvem una estona i fèiem deures. Després continuàvem fins a les quatre o les cinc de la tarda.

En general, no ens ensenyaven gaires coses sobre altres països, però estudiàvem geografia, política, economia i clima de diferents continents. A més de la meua llengua regional, vaig aprendre anglès, hindi i una mica de sànscrit.

La meua llengua materna es diu kannada i és l'idioma de la meua regió. El nostre sistema educatiu és en anglès, per la colonització britànica, i l'hindi és l'idioma que més es parla a l'Índia. El sànscrit és la llengua més antiga del país i m'interessava aprendre-la.

Per anar de l'escola a casa tardàvem més d'una hora en autobús. Sempre arribava molt cansat, així que normalment feia els deures per l'endemà i mirava una estona la tele. Després sopava amb tota la família i me n'anava a dormir.

Els dissabtes també anava a l'escola i només feia festa els diumenges. A vegades sortia al cine amb els meus amics i tornava a casa abans de les vuit o les nou del vespre. Allà és el més habitual.

El meu barri és als afores de Bangalore. És molt industrial, amb molt de soroll de màquines dels tallers mecànics que treballen per a les grans indústries, i hi ha força moviment de petits camions. El que m'agradava més del meu barri era la gent, perquè és molt humil i treballadora. El que no m'agradava era que a casa meua no hi havia aigua corrent. Recordo que cada dia havíem d'anar lluny per recollir l'aigua.

Casa meva no era gran ni petita, i quan hi vivia, compartia l'habitació amb un dels meus germans. El germà gran tenia una habitació a part. La meva habitació tenia una finestra gran, però només hi veia la paret del veí. Tots tres germans vivíem amb els pares. El sostre de casa meva no era de formigó com el de les cases d'aquí. Era d'asbestos i recordo que quan plovia se sentia molt de soroll. A vegades semblava que cauria.

La meva mare és una gran cuinera i és força coneguda al barri. M'encanten els curris que prepara, també el chapati (el pa indi) i els diferents arrossos amb moltes espècies. Quan vivia a Bangalore, el que m'agradava més era l'època del mango i de la canya de sucre. No puc imaginar-me la meva infància sense mangos i canya de sucre! L'època del mango és a començaments de l'estiu i de les vacances i la collita de la canya de sucre, entre gener i febrer. Totes dues coincideixen amb molts dies de festa a l'escola.

Solíem escoltar música de bandes sonores de les pel·lícules de la meva província i de Bollywood. D'esports, m'encanta el criquet: hi jugàvem al barri i a l'escola. Sóc seguidor de l'equip nacional de criquet de l'Índia.

A més, em divertia molt a les festes familiars: la gent sol reunir-se i menjar durant tot el dia. Els joves de la família ens trobàvem en una sala o en un lloc una mica allunyat dels adults i xerràvem de les nostres coses.

Penso que a Espanya, les famílies i la societat dona molta llibertat als nois i a les noies. M'agradaria dir-vos que feu un bon ús d'aquesta llibertat i de les oportunitats que us ofereix la vida.

L'escola d'en Kantha

Explica'ns com vius

ACTIVITAT: "EXPLICA'NS COM VIUS"

DESCRIPCIÓ

Veure i reflexionar sobre la imatge que tenim de la vida a la Índia, parlar dels prejudicis i de les coses que trobin en comú.

OBJECTIUS

- Despertar l'interés per la vida als altres països.
- Començar el diàleg i l'intercanvi.
- Reflexionar sobre els propis costums quotidians i sobre les coses que tenim en comú amb els nois i noies d'altres països.

ASSIGNATURES RELACIONADES

Tutoria i Català.

TEMPS

Aproximadament mitja hora.

DESENVOLUPAMENT DE LES ACTIVITATS

- Abans de llegir el text imaginar-se la vida d'un noi o d'una noia a l'Índia. Escriure i parlar en petit grups les idees.
- Després de llegir el text veure les diferències entre la imatge que tenim de la vida dels joves allà i la realitat que ens explica el Kantha.
- Escriure una resposta al Kantha explicant la vostra vida quotidiana i preguntant-li més coses que vulgueu saber.
- Parlar sobre diferències i coses en comú entre la vida del Kantha i la vostra.

Geografia humana

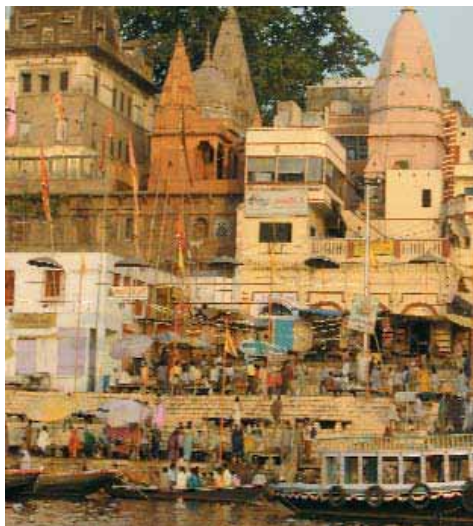
L'ÍNDIA, UNA TERRA DE CONTRASTOS

"Agitada i salvatge com les pluges de Bengala o calmada i elevada com els cims de l'Himàlaia, l'Índia pot mostrar que la vida espiritual és alegria, sensualitat i balls. La vida espiritual és innocència i llibertat, drama i èxtasi"

*Rabindranath Tagore
Filòsof i escriptor indi (1861- 1941)*

Existeixen pocs països al món que tinguin la immensa varietat que ofereix l'Índia. De Nord a Sud i d'Est a Oest, la gent, les llengües i les religions són diferents. L'Índia és tan enorme com densament poblada, tan luxosa com miserable, tan apassionant com esgarriosa.

Fotografia de Rosa Guillén i Ferrer

Ghat a Venares

"L'Índia contemporània és un país de contrastos evidents entre riqueses extremes i pobresa absoluta, pràctiques agrícoles primitives i indústries tecnològiques d'avantguarda, grans metròpolis i pobles minúsculs [...]. L'Índia és un país que ha viscut el naixement i desenvolupament de cultures i civilitzacions que s'han enfrontat, combatut, absorbit i barrejat i han generat un mosaic ètnic, lingüístic, religiós i cultural molt singular"⁴.

"L'Índia és, en realitat, moltes Índies diferents però, malgrat tot, una sola Índia en l'essència més íntima".

Milanesio/ Chiappello, INDIA 2002

Sabies que a l'Índia...

- en alguns estats, com Rajasthan, poden trobar-se elefants pel carrer?
- hi ha deserts extensos, planes verdes i muntanyes que superen els 8.000 metres d'altitud?
- hi viuen devots/tes de gairebé totes les religions del món?
- la fesomia de la gent varia segons la regió?
- hi ha temples grandiosos fets de marbre i d'or, però un 80% de la població viu amb menys d'un euro i mig al dia?
- existeixen desigualtats entre els rols dels homes i de les dones?
- la indústria informàtica es troba molt desenvolupada, però a moltes comunitats se segueixen fent servir tècniques agrícoles primàries?

Zona rural al Nord de l'Índia

⁴ Milanesio F.; Chiappello A. (2002): ÍNDIA, Itàlia, Gribaudo.

Fotografia de Rosa Guillén i Ferrer

Geografia humana

ACTIVITAT: L'ÍNDIA, UNA TERRA DE CONTRASTOS

DESCRIPCIÓ

A partir de la lectura del text “L’Índia: una terra de contrastos” i de l’observació dels mapes de l’Índia i de la taula I, els i les participants realitzen un exercici de simplificació en targetes dels contrastos que mostra el país. Posteriorment, les targetes es col·loquen per grups temàtics a la pissarra i s’interpreten.

OBJECTIU

Conèixer tant els contrastos de tota mena que es produeixen a l’Índia com les tradicions culturals com a font d’unió del país.

ASSIGNATURES RELACIONADES

Tutoria i Ciències Socials.

MATERIALS NECESSARIS

Retoladors, cinta adhesiva, targetes en blanc de cartolina A5 i una targeta on s’hi hagi escrit en lletra gran *Elements culturals de l’Índia*.

TEMPS

45 minuts.

DESENVOLUPAMENT DE LES ACTIVITATS

- Es formen grups entre els i les participants i se’ls reparteixen els mapes, el text, la taula I i unes quantes targetes.
- Un cop llegits els documents, els i les alumnes hauran d’escriure a les targetes un element significatiu de l’Índia (per exemple, “grans serralades muntanyenques” o “pobresa”), de manera que cada equip acabi tenint almenys una dotzena de targetes escrites.
- El primer grup llegirà en veu alta el que ha escrit i enganxarà a la pissarra les seves targetes, deixant un espai suficient entre elles. El segon grup enganxarà les seves tenint en compte que si hi ha una targeta a la pissarra similar o relacionada amb la que col·locarà, haurà de posar la nova targeta a prop. Quan l’últim grup enganxi les seves, la pissarra ha de quedar organitzada per agrupacions temàtiques de targetes.
- S’encercla cadascuna de les agrupacions de targetes i cada equip haurà de posar un títol a un dels blocs de targetes. Exemples: “contrastos naturals”, “diferències lingüístiques”.
- Finalment, el professor o la professora col·locarà la targeta “Elements culturals de l’Índia” enmig de tots els cercles i demanarà a cada grup que descrigui el país interpretant el mapa conceptual que veu a la pissarra. Les interpretacions hauran d’apuntar-se en un foli.

Geografia humana

LA POBLACIÓ ÍNDIA

“La ciutat de l’alegria – Anand Nagar – posseïa la concentració humana més gran del planeta: cent trenta mil habitants per quilòmetre quadrat. No hi havia ni un arbre per cada tres mil persones. (...) Els nens no sabien què era la gespa, un bosc o un estany.”

Dominique Lapiere, La ciutat de l’alegria

L’Índia és el segon país més poblat del món, després de la Xina. Del total de la població del planeta (actualment, més de 6.584 milions), una sisena part viu a l’Índia. És a dir, una de cada sis persones al món és índia.

L’Índia tenia 439 milions d’habitants el 1961 i 843 milions el 1991. Ara ja ha superat els **1.087 milions d’habitants**. Tot i els importants programes de control de la natalitat, la taxa de creixement anual de la població⁵ índia és d’un 1,3%, una xifra massa elevada per a les possibilitats del país.

“Fue decisiva la década de los 70, cuando Indira Gandhi impulsó autoritarias campañas de esterilización (con incentivos económicos y gran opacidad hacia los interesados): la tasa de natalidad era del 2,2% y desde entonces descendió.”

El País, 12 de maig de 2000

Indira Gandhi

Indira Gandhi: Filla única de Jawaharlal Nehru (primer ministre de l’Índia des de 1947 fins al 1964), educada a diferents escoles de l’Índia, Suïssa i Anglaterra, va estudiar Història i Antropologia a la Universitat d’Oxford. Va incorporar-se al Partit del Congrés el 1939. L’any 1959 va arribar a la presidència del Partit. Quan va morir el seu pare el 1964, el nou primer ministre, Lal Bahadur Shastri, va nomenar-la ministra d’Informació i Radiodifusió. **Va ser primera ministra des del gener de 1966 al març de 1977**, quan el seu partit va perdre les eleccions i ella, el seu escó. Després de les eleccions d’octubre de 1980, va tornar a ser cap de govern. Va morir assassinada l’octubre de 1984 pels sikhs de la seva guàrdia personal. El Partit del Congrés va escollir per succeir-la en el càrrec el seu fill Rajiv Gandhi.

<http://www.artehistoria.com/>

Malgrat el fort desenvolupament de les grans ciutats, l’Índia continua sent majoritàriament rural: la població urbana suposa únicament un 28,5% del total.

⁵ És l’augment de la població d’un país en un any, expressat com a percentatge de la població en començar el període.

Geografia humana

La diversitat d'origens de la població de l'Índia està lligada a d'altres països propers, com el Pakistan, Bangla Desh, el Nepal i Sri Lanka. Els orígens exactes de la major part dels pobles indis són impossibles de determinar a causa de la gran varietat de moviments migratoris que ha viscut l'Índia al llarg de la història i que, posteriorment, han estat assimilats pel país.

La població índia no forma un grup homogeni. Es distingeixen una infinitat d'ètnies i comunitats, classificables no només per les característiques físiques, sinó també pels costums, les tradicions culturals i religioses i les llengües.

Tot i que **l'Índia és majoritàriament hindú** i s'estructura en castes, existeixen grans minories d'altres religions com l'islam, el cristianisme, el budisme o el sikhisme⁶.

Amb els seus vestits i ornaments llampants, **les dones índies** representen, sens dubte, el sector de població més acolorit de les ciutats i viles del país. No obstant això, sota els vistosos saris, els braçalets i collarets, el cabell negre i els somriures, les dones exerceixen un rol clarament definit en la societat índia. La religió principal, l'hinduisme, molt influent fins i tot entre la població no hindú, fa declaracions explícites sobre la posició de subordinació que ha d'ocupar la dona respecte a l'home, sense independència ni dignitat com a persona durant tota la vida.

Fotografia de Rosa Guillén i Ferrer

Dones d'una família benestant

Els problemes per a la dona índia comencen abans de néixer. El naixement d'una filla es considera sovint una desgràcia i una càrrega familiar, perquè quan es casen les dones han d'abandonar la família i aportar una dot considerable al clan del marit. Sense poder accedir als recursos més elementals, i en contrast amb els nens, les nenes són educades només per ser mares i esposes i estar sotmeses a la voluntat, primer del marit i després dels fills.

⁶Més informació sobre les religions de l'Índia en l'apartat "Història i civilització".

Geografia humana

Malgrat que la Constitució del país defensa la igualtat entre els sexes⁷, el difícil accés a drets bàsics com l'educació, la salut, la nutrició i una feina digna, condemna a les dones a seguir ocupant **el lloc de ciutadanes de segona categoria**. Des de la infantesa, reben una alimentació pitjor, menys atencions familiars (hi ha casos en els quals no han rebut ni un nom), cures sanitàries deficientes i menys educació que els homes de la família. Les dones són obligades a deixar l'escola molt aviat, abans que els seus germans, per treballar i ajudar econòmicament casa seva, o bé per realitzar tasques com recollir llenya o aigua, cuinar o cuidar dels germans més petits, o bé per casar-se a la força amb homes triats per la família.

Fotografia de Rosa Guillén i Ferrer

Hawa Mahal (Palau dels Vents) a Jaipur. Les dones podien observar el carrer sense ser vistes.

D'altra banda, **l'alt índex de mortalitat materna** —540 morts per 100.000 nascuts vius,⁸ una xifra cent vegades superior a la dels països desenvolupats— està directament relacionat amb l'escassetat de centres de salut del país i l'anèmia (malaltia produïda per la manca de ferro a la sang) que afecta gran part de les dones índies.

Les formes més cruels de discriminació contra la dona a l'Índia són el feticidi –o avortament selectiu– i l'infanticidi femení. També és habitual la pràctica de la “crema d'esposes”, ja que gairebé cada dia es publiquen als diaris notícies sobre dones mortes en un incendi a la cuina, sovint provocat per querosè “vessat”, que recorda més a un assassinat o a un suïcidi que a un accident domèstic. Segons l'ONU, la violència sexista provoca 12.000 violacions i 4.500 assassinats de dones l'any a l'Índia.

⁷ Veieu l'article 15 de la Constitució de l'Índia en l'apartat “Història i civilització”.

⁸ PNUD (2006), *Informe de desenvolupament humà 2006*.

Geografia humana

ACTIVITAT 1: LA POBLACIÓ ÍNDIA

DESCRIPCIÓ

A partir de la lectura de diversos articles de premsa i del text "La població índia", es reflexiona sobre els efectes de la superpoblació en els diferents sectors.

OBJECTIU

Conèixer, comprendre i valorar la situació actual de la població índia, la seva trajectòria històrica i les previsions demogràfiques.

L'Índia és un dels pocs països del món on la població de dones és inferior a la d'homes.

Verónica Sánchez, Radio Nederland

El 80% de la població de l'Índia viu amb menys d'un euro i mig al dia.

Font: PNUD, (2004), Informe de desenvolupament humà 2004.

ASSIGNATURES RELACIONADES

Ètica, Tutoria i Ciències Socials.

MATERIALS NECESSARIS

Fotocòpies dels articles de premsa indicats i el text "La població índia", retoladors i paperògrafs.

DESENVOLUPAMENT DE LES ACTIVITATS

- Es divideix l'alumnat en petits grups i es reparteixen fotocòpies dels següents articles de premsa:

Títol	Diari	Data
"Índia es el segundo país en rebasar los 1.000 millones de habitantes"	El País	Divendres 12 de maig de 2000
"La población de la India podría superar a la de China en 2035"	El Mundo	Dilluns 12 de juliol de 2004

- Es dona un paperògraf a cada grup i després de llegir els textos s'escriuen les respostes a les següents preguntes:
 - Què et crida l'atenció en aquests articles?
 - Creus que el món està superpoblat?
 - Quanta gent viu a la teva ciutat?
 - Com t'imagines la vida en una ciutat amb més de deu milions d'habitants?

Geografia humana

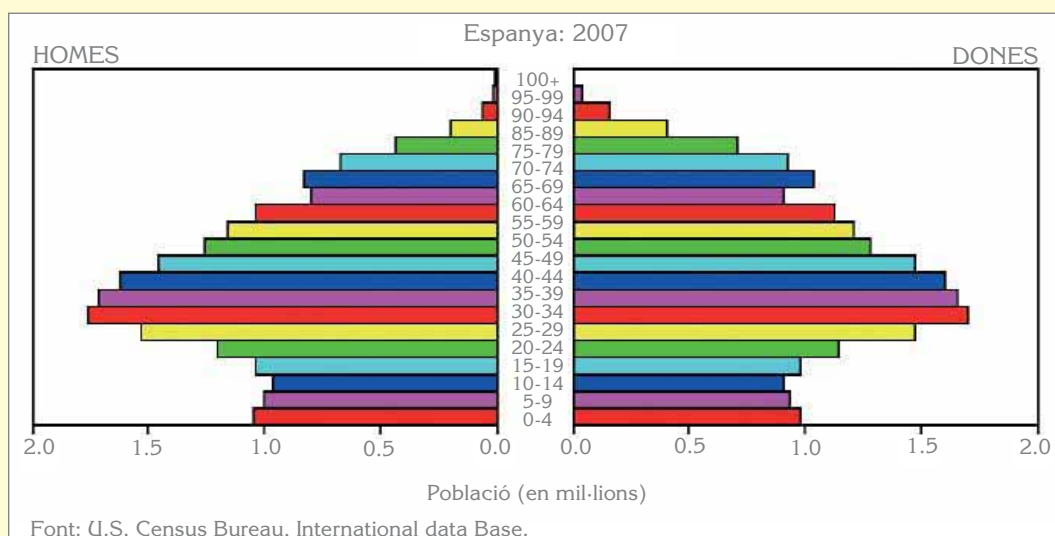
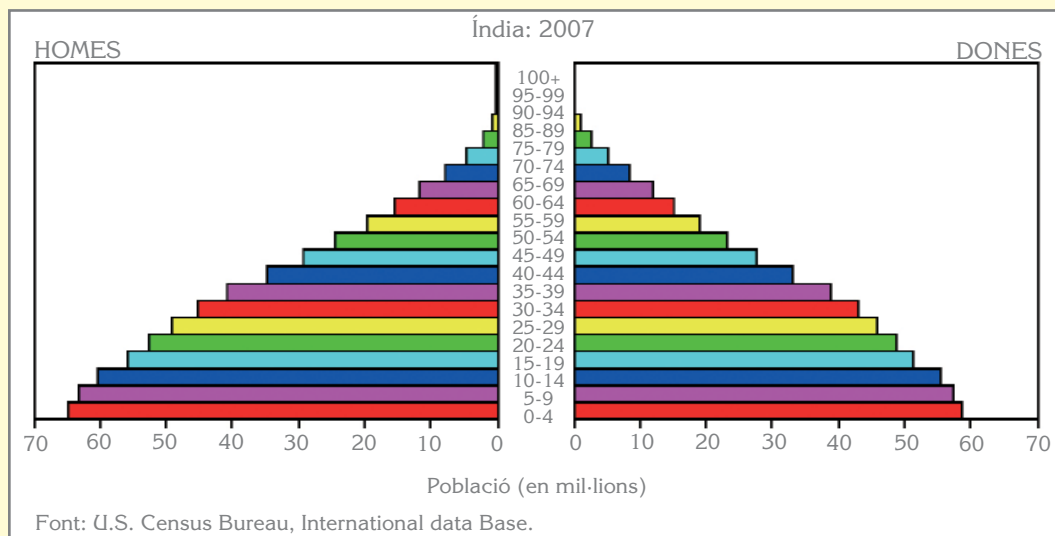
Una vegada respostes les preguntes, també per grups, s'emplena la taula següent i s'exposa a la resta de la classe:

Efectes de la superpoblació sobre:

L'educació	
La salut	
L'economia	
El medi ambient	
La dona	
La política	

COMPAREU:

Les piràmides poblacionals de l'Índia i d'Espanya⁹.

En què diferencien aquestes piràmides? Quines repercussions té en una societat la forma de la piràmide poblacional? Aplica la resposta al cas indi i al cas espanyol.

⁹La piràmide de població és una forma gràfica de representar dades estadístiques bàsiques - sexe i edat - de la població d'un país, i permet les comparacions internacionals i una percepció fàcil i ràpida de fenòmens demogràfics com l'envelliment de la població, l'equilibri o desequilibri entre sexes i, fins i tot, l'efecte demogràfic de catàstrofes i guerres.

Geografia humana

ACTIVITAT 2: LA POBLACIÓ ÍNDIA

INVESTIGUEU

1. Què són els programes de control de la natalitat? Què significa aquest fragment de la notícia de El País: *Indira Gandhi impulsó autoritàries campanyes de esterilització (con incentivos económicos y gran opacidad hacia los interesados): la tasa de natalidad era del 2,2% y desde entonces descendió.*
2. A quina època es van aplicar aquests programes a l'Índia?
3. Coneixes cap país on s'hagin adoptat aquests programes, a més de l'Índia? Quin?

DEBATEU

1. Creus que és ètica l'aplicació dels programes de control de la natalitat?
2. Qui creus que ha de decidir el nombre de fills/es per família: la família o els governs?

OBSERVEU

El quadre que parla d'Indira Gandhi i contesteu aquestes preguntes: *Qui va ser aquesta dona? Per què es va caracteritzar? Creus que la seva vida és representativa de la majoria de les dones índies?*

REALITZEU

Un videofòrum sobre la pel·lícula *La ciutat de l'alegria*, dirigida per Ronald Joffé el 1992 i basada en la novel·la de Dominique Lapierre. En el debat, plantegeu-vos aquestes preguntes: *Què us ha cridat més l'atenció? Us sembla digna la manera com viuen moltes famílies índies? Com descriuríes la ciutat de Calcuta? Recomanaries la pel·lícula a algun amic o amiga? Per què?*

VARIANTS

Realitzeu una petita anàlisi de la població infantil de l'Índia: característiques, problemes principals, treball infantil, etc. (Podeu trobar informació a www.unicef.org/spanish/infobycountry/India.html)

ELABOREU

Un glossari amb els noms i significats tradicionals dels ornaments principals de les dones índies.

Geografia humana

L'ECONOMIA ÍNDIA

L'Índia s'ha convertit, actualment, en una de les sis economies que creixen més ràpid arreu del món. Es preveu que **abans d'arribar a la meitat del segle XXI, l'Índia serà la tercera economia més gran del planeta**, darrere de la Xina i els Estats Units. Aquest creixement tan ràpid ha estat una conseqüència de les reformes econòmiques iniciades el 1991, que van atreure les inversions dels països desenvolupats a l'Índia.

Tot i que l'Índia és un país predominantment agrícola, s'ha convertit en una de les principals potències industrials del món. El sector agrícola, que va ser durant molts anys el pilar bàsic de l'economia, ara representa tan sols un 20% del PIB, malgrat que encara hi treballi més de la meitat de la població. El sector industrial, que va estar molts anys sota el control del govern, acull avui en dia un gran nombre de multinacionals estrangeres (veieu el quadre de l'activitat) que s'estableixen al país. L'Índia ofereix a aquestes empreses una mà d'obra de baix cost. No obstant això, més enllà d'aquest desenvolupament, un alt percentatge de la població continua dedicant-se a la producció artesanal tradicional.

Sector Econòmic	Principals Productes
Recursos naturals	Carbó, gas natural, diamants, petroli, pirites de ferro, titani i manganès.
Agricultura i ramaderia	Te, espècies, arròs, blat, canya de sucre, cafè, cotó, búfals, xais, cabres
Indústria	Indústria tèxtil, productes químics, indústria de l'acer, equips de transport, ciment, petroli, indústria informàtica (desenvolupament del programari).

No obstant això, malgrat aquestes dades positives, **més de 800 milions d'habitants de l'Índia segueixen vivint en condicions de pobresa (la majoria són dones)**. Es calcula que prop del 50% dels menors de 5 anys pateix malnutrició i que gairebé el 40% de la població és analfabeta. Segons l'*Informe de Desenvolupament Humà 2006* del Programa de les Nacions Unides per al Desenvolupament (PNUD), l'Índia presenta un índex de desenvolupament humà (IDH)¹⁰ que se situa en la posició 126 dels 177 països inclosos en la classificació.

Sabies que a l'Índia...

- L'Índia està considerada com el centre mundial de la tecnologia informàtica?
- el 1998, l'Índia va comunicar que disposava de l'arma atòmica després de realitzar cinc proves nuclears?
- el creador de Hotmail, l'indi Sabeer Bhatia, va vendre a Bill Gates, el 1997, el seu valuós producte per 400 milions de dòlars?
- el programa espacial indi ja ha llançat 13 satèl·lits propis?
- els productes tèxtils representen un 25% de les exportacions índies?
- la major part de les persones que treballen en la indústria tèxtil i la indústria dels ordinadors són dones?

Font: *EL PAÍS*, 1-2-04.

¹⁰ L'IDH valora la situació d'un país en tres dimensions bàsiques del desenvolupament humà: l'esperança de vida, el nivell educatiu i el producte interior brut (PIB) per càpita. Mer e més informació: <http://www.pnud.org.ve/idh/idh.asp>

Geografia humana

ACTIVITAT: ECONOMIA DE L'ÍNDIA

Les empreses se'n van al Sud perquè els salaris són més baixos

En la indústria tèxtil, el cost de la mà d'obra representa el 15% en el procés de filatura i el 30% en la confecció de les peces. Per això, les empreses que busquen rebaixar els costos es traslladen a països amb mà d'obra més barata. Mentre que a Espanya el sou d'un obrer tèxtil és d'uns 7 euros l'hora, al Marroc és sis vegades més baix i en alguns països com el Pakistan arriba a ser 18 vegades menor.

En les últimes dècades, la indústria tèxtil ha viscut grans canvis geogràfics: aquest procés l'anomenem **deslocalització**. Les marques mantenen la seu i la producció amb alta tecnologia en els països desenvolupats, però han traslladat el procés de cosir la roba, en què gairebé no es fa servir tecnologia, als països del Sud, on la mà d'obra és més barata.

SODEPAZ (1998), Guia educativa per al consum crític, Icaria Editorial.

DESCRIPCIÓ

A partir dels textos de referència, es plantegen un seguit de preguntes sobre el procés de deslocalització que donaran lloc al debat.

OBJECTIU

Reflexionar sobre els efectes del procés de deslocalització d'empreses estrangeres cap a l'Índia.

Fotografia de Rosa Guillén i Ferrer

Mercat i moviment a la Ciutat de Jaipur

ASSIGNATURES RELACIONADES

Tutoria, Ètica i Ciències Socials.

DESENVOLUPAMENT DE LES ACTIVITATS

- En petits grups, es llegeixen els textos indicats i es respon a les preguntes següents:
 - Què vol dir *deslocalització*?
 - Quins són els avantatges de la deslocalització per a les empreses?
 - Creus que el procés de deslocalització ha afectat l'Índia? En quins sectors productius?
 - Creus que la deslocalització genera algun perjudici social? Quin?
- Els grups exposaran els seus treballs a la resta de l'alumnat.

TEMPS

Una hora, aproximadament

Geografia humana

ACTIVITAT COMPLEMENTÀRIES

DISCUTIU

1. Com és possible que un país creixi a un ritme tan ràpid en els últims anys però que la majoria de la seva població segueixi sent pobre?
2. Què podria fer-se per pal·liar aquesta situació?

INVESTIGUEU

(Després de llegir els textos següents i observar la foto)
Per què la filosa o *charkha* és un dels símbols de l'Índia¹¹?

“El moviment d'‘autogovern’ de Gandhi implicava el boicot dels productes britànics. L'explo-tació dels camperols hindús per part dels industrials britànics havia originat una misèria extrema i la destrucció de la indústria de l'Índia. Gandhi va proposar com a solució el foment de les indústries artesanals: va començar a fer servir una filosa, que va esdevenir un símbol del retorn a la vida camperola i del renaixement de les indústries tradicionals com la filada manual.”

“Si tres-cents milions de persones filessin una vegada al dia, no perquè un Hitler els ho ordenés, sinó perquè estiguessin inspirades pel mateix ideal, tindríem una unitat de propòsits suficient per arribar a la independència”, va dir Gandhi el 1946. La filosa és avui un dels símbols de l'Índia i la trobem a la seva bandera.”

Font: www.monografias.com

“El simbolisme de la imatge és clar: Gandhi, un home educat a Anglaterra per a advocat, va deixar el vestit professional i va passar a ser igual que l'habitant més humil de l'Índia; va vestir la roba que la població hindú podia vestir; va treballar amb les eines que el poble hindú podia fer servir; va estudiar, tal com volia que la gent estudiés.”

VARIANTS

La Campanya Roba Neta (CRN) és una campanya internacional que va néixer amb l'objectiu de millorar les condicions laborals en el sector tèxtil. Consulta a <http://www.ropalimpia.org/> per aconseguir-ne més informació i realitza una exposició a classe.

¹¹ Més informació sobre Ghandi en l'apartat “Història i Civilització”.

Geografia humana

PRINCIPALS PROBLEMES SOCIOECONÒMICS

La Comissió de Planificació del govern indi ha establert els següents **objectius de desenvolupament per als propers cinc a deu anys**¹². La majoria d'aquests objectius estan relacionats amb els *Objectius del Mil·lenni* que els estats membres de les Nacions Unides van comprometre a complir de cara a l'any 2015¹³.

Objectius de desenvolupament

- Reduir la pobresa.
- Poder oferir feina digna.
- Tots els nens i nenes han d'anar a l'escola. Per al 2007, tots els nens i nenes han de completar cinc anys d'escolarització.
- Reduir les desigualtats entre sexes en alfabetització i sou cap al 2007.
- Reduir la taxa de creixement de la població.
- Aconseguir que el 75% de la població estigui alfabetitzada.
- Reduir la taxa de mortalitat dels nounats.
- Reduir la taxa de mortalitat maternal.
- Augmentar la reforestació.
- Totes les viles i pobles accediran a l'aigua potable.
- Neteja dels principals rius contaminats cap al 2007.
- Objectius relacionats amb el VIH/SIDA
 - El 80% dels grups d'alt risc han estat intervinguts.
 - El 90% d'escoles i universitats tenen programes educatius.
 - El 80% dels habitants de les àrees rurals estan sensibilitzats.
 - Reducció les transmissions per via sanguínia.
 - Establiment de, com a mínim, un centre d'assessorament a cada districte.
 - Activitats de prevenció de la transmissió mare-fill als districtes.
- Objectius relacionats amb la malària:
 - Reduir la mortalitat produïda per la malària en un 50% el 2010.

¹² Tenth Five Year Plan, Planning Commission, Government of India, Vol. 1 i 2.

¹³ Més informació a <http://www.un.org/spanish/millenniumgoals/>

Geografia humana

ACTIVITAT: PRINCIPALS PROBLEMES SOCIOECONÒMICS

DESCRIPCIÓ

A partir d'una pluja d'idees el voltant dels coneixements de l'alumnat sobre els problemes socioeconòmics de l'Índia i la lectura dels objectius de desenvolupament del país per als propers anys, es debat sobre les causes i solucions d'aquests problemes que afecten actualment la població.

OBJECTIU

Conèixer els principals problemes socioeconòmics que afecten la població índia, reflexionar sobre les causes i plantejar possibles solucions.

ASSIGNATURES RELACIONADES

Ciències Socials i Tutoria.

MATERIALS NECESSARIS

Targetes de cartolina A5, retoladors i cinta adhesiva.

DESENVOLUPAMENT DE L'ACTIVITAT

- Feu una pluja d'idees al voltant dels coneixements de l'alumnat sobre els principals problemes socioeconòmics que afecten la població índia, partint de preguntes com ara *Si visquessis a l'Índia, quins serien els principals problemes que tindries?*
- Es divideix la classe en petits grups i se'ls reparteix el quadre "Objectius de desenvolupament per als propers cinc a deu anys". A partir de la lectura s'assenyalen els problemes que actualment presenta el país. Cada problema s'escriu en una targeta de cartolina A5.
- Cada grup exposa davant de la classe les targetes que ha escrit i mira d'explicar les causes que han originat l'existència d'aquests problemes.
- Finalment, cada grup discuteix si li semblen adequats o no els objectius fixats pel govern indi per als propers cinc a deu anys.

RESPONEU

Imagina't que ets un/una responsable polític de l'Índia. Quines prioritats tindria el teu programa electoral? De quins mitjans creus que disposaries per tractar aquestes prioritats?

INVESTIGUEU

A més dels problemes socioeconòmics esmentats, la població índia ha patit els efectes de desastres naturals o industrials. En recordes cap? (Pistes per investigar: catàstrofe de Bhopal, terratrèmols, inundacions, sismes submarins, etc.)

VARIANTS

Aprèn a trobar i interpretar dades estadístiques relatives al desenvolupament humà d'un país. Accedeix al web <http://www.undp.org.in/> i intenta trobar algun indicador socioeconòmic de l'Índia.

Història i civilització

UNA HISTORIA MIL·LENARIA

2500 a.C.	Tribus invasores dràvides procedents de l'oest dispersen i envaeixen les comunitats dels habitants originaris. Floreix una de les civilitzacions més antigues del món en el territori de l'actual Pakistan: la civilització de la vall de l'Indo .
1500 a.C.	Els aris arriben del nord i desplacen dels dràvides cap al sud.
1200 a.C.	Naixement de l'hinduisme . S'esciuen els Vedes (escriptures sagrades de l'hinduisme). Neix un sistema socioreligiós conegut com sistema de castes .
500 a.C.	Sorgiment del budisme i el jainisme.
326 a.C.	Alexandre el Gran arriba a l'Índia des de Grècia.
262 a.C.	L'emperador Asoka , de l'imperi Maurya, es converteix al budisme. El budisme passa a ser la religió dominant a l'imperi.
184-72 a.C.	Persecució i declivi del budisme i triomf de l'hinduisme . El sistema de castes arrela amb força en l'estructura social i crea obstacles per arribar a la unificació nacional.
52	L'apòstol Sant Tomàs arriba a Kerala.
540	Imperi de la dinastia Gupta . S'acaben d'escriure els llibres "de les lleis sagrades".
550	Els huns dominen el nord i el centre del país.
1000	El sultà Mamad de Ghazni, rei de Jurasan (avui l'Afganistan) inicia la seva invasió i crea un imperi musulmà .
1310	Entren els mogols pel nord. Shah Jahan construeix el Taj Mahal.
1469	Neix el guru Nanak, considerat el fundador del sikhisme .
1498	Els europeus arriben a l'Índia. Vasco de Gama, després de navegar pel cap de Bona Esperança, arriba a Kerala. A més dels portuguesos, arribaran holandesos, francesos i britànics.
1800	Victòria de l' imperi britànic contra els mogols. Els britànics aconsegueixen el domini del país.
1866	Fam d'Orissa: moren un milió i mig de persones.
1947	15 d'agost, dia de la Independència de l'Índia respecte a la Gran Bretanya. Mahatma Gandhi és la figura més significativa en el camí cap a la independència. S'estableix, a partir de criteris religiosos, que l' Índia i el Pakistan seran dos estats independents: les zones amb majoria de població hindú seran índies i les zones amb majoria musulmana, pakistaneses. No obstant això, comença el conflicte per la regió del Caixmir (estat indi de majoria musulmana). Els musulmans busquen l'annexió al Pakistan del Caixmir indi i lluiten per un estat musulmà independent, mentre que l'Índia defensa la seva sobirania sobre el territori, ja que al Caixmir es troben alguns dels llocs sagrats més importants de l'hinduisme. Jawaharlal Nehru és escollit primer ministre.

Història i civilització

Gandhi és assassinat per un fanàtic hindú.	1948
El 26 de novembre, s'aprova la Constitució , la qual declara il·legal la discriminació dels intocables.	1949
Refugiades i refugiats tibetans busquen asil polític a l'Índia.	1959
Tenses disputes frontereres entre la Xina i l'Índia.	1962
Indira Gandhi , filla de Nehru, guanya les eleccions al capdavant del Partit del Congrés i es converteix en la primera dona primera ministra de l'Índia.	1966
Indira Gandhi és assassinada el 31 d'octubre per membres sikhs de la seva guàrdia personal. Rahjiv Gandhi , el seu fill, es converteix en primer ministre. Nit del 2 de desembre: un núvol de gas tòxic s'escapa d'una fàbrica nord-americana de pesticides construïda al cor de l'antiga ciutat índia de Bhopal . La fuga causa trenta mil persones mortes i cinc-cents mil ferides. És la catàstrofe industrial més mortífera de la història.	1984
Rahjiv Gandhi és assassinat per un terrorista suïcida del grup dels Tigres de l'Alliberament de Tàmil Eelam, coneguts com els Tigres Tàmil, quan intervenia en un míting electoral a l'estat de Tàmil Nadu (al sud de l'Índia).	1991
K.R. Narayanan , membre de la casta dels intocables, és escollit president de la República.	1997
Atal Bihari Vajpajee es converteix en primer ministre al capdavant del partit BJP (Partit del Poble de l'Índia), caracteritzat pel seu nacionalisme hindú.	1998
El 26 de gener, un terràtemol arrasa l'estat de Gujarat (a l'oest de l'Índia). Moren unes 100.000 persones.	2001
L'estat de Gujarat viu terribles matances entre hindús i musulmans . Perden la vida 2.000 persones.	2002
El 14 de maig de 2004, Sonia Gandhi , d'origen italià i esposa de Rahjiv Gandhi, és escollida primera ministra al capdavant del Partit del Congrés (PC), gràcies al suport dels sectors de població més pobres del país. Tot i això, el 18 de maig, Gandhi ha de rebutjar al càrrec per la pressió de l'oposició. En lloc seu, el 22 de maig és nomenat primer ministre l'economista Manmohan Singh , de religió sikh. El Partit del Congrés no governava des de feia vuit anys, durant aquest temps havia estat a l'oposició del BJP. El 26 de desembre de 2004, un sisme submarí afecta diversos països del sud-est asiàtic i causa més de 175.000 víctimes mortals. A l'Índia, es calcula que es van perdre entre 5.000 i 7.000 vides.	2004
L'11 de juliol de 2006, una cadena d'explosions en estacions ferroviàries del sistema de rodalies de Bombai provoca la mort de més de 180 persones. Els atemptats no van ser reivindicats, però el govern indi va manifestar, des del primer moment, la possibilitat que els responsables fossin militants d'algun grup islamista del Caixmir.	2006

Història i civilització

ACTIVITAT : UNA HISTÒRIA MIL·LENÀRIA

DESCRIPCIÓ

A partir d'una pluja d'idees, l'alumnat contrasta el seus coneixements sobre la història de l'Índia amb la taula II. Posteriorment, trien per grups un personatge significatiu de la història índia – masculí o femení – i en preparen una petita biografia.

OBJECTIU

Acostar la història mil·lenària de l'Índia a l'alumnat mitjançant l'estudi d'alguns dels seus personatges.

ASSIGNATURES RELACIONADES

Ciències Socials, Tutoria.

MATERIALS NECESSARIS

Retoladors, paperògrafs, accés a Internet o enciclopèdia.

L'Índia manté i aplica la pena de mort per als delictes comuns. L'última execució coneguda va tenir lloc el 6 de gener de 1989, quan Satwant Singh i Kehar Singh, guardaespalles i conspirador per a l'assassinat de la primera ministra Indira Gandhi, respectivament, van morir a la forca.

DESENVOLUPAMENT DE L'ACTIVITAT

- Es fa una pluja d'idees amb els coneixements de l'alumnat sobre la història de l'Índia, partint de preguntes com: *Què en sabeu de la història de l'Índia? Qui va envair-la? Va ser colònia de cap país? De quin? Quin any va aconseguir la independència? Com es deia la primera persona que va ser primer ministre? Qui va ser la persona més representativa en el camí cap a la independència?*
- Tot seguit es reparteix i es llegeix la taula II i es formen grups. S'apunta allò que més cridi l'atenció de la taula i s'indica per què. Cada grup ho exposa a la resta de la classe.
- Per últim, cada equip escollirà un personatge diferent (masculí o femení) i significatiu en la història de l'Índia. Per grups, elaboraran una petita biografia d'aquesta persona amb l'ajut de l'enciclopèdia i l'exposaran a l'aula. (Podeu consultar a www.buscabiografias.com)

TEMPS

Dues hores aproximadament.

ACTIVITAT COMPLEMENTÀRIES

OBSERVEU

La taula II i assenyeu tots els fets històrics que hi apareixen relacionats amb les diferents religions.

A partir de la vostra anàlisi: *Què en podríeu dir de la relació “història–religió” en el cas de l’Índia? Creieu que la història de l’Índia pot explicar-se, en part, observant la història de les diferents religions? Per què?*

REFLEXIONEU

Sobre la frase següent:

“Per a ells (els britànics) l’Índia era bàsicament un lloc per fer diners, i no es ficaven gens en la cultura, creences o religions dels indis”.

Thomas, B. i altres, (1998), Índia del Norte.

1. Creus que la frase anterior explica per què l’Índia no és avui dia protestant, malgrat el llarg domini colonial britànic?
2. Per què creus que als anglesos no els interessava guanyar devots i devotes per a la seva religió?

RESPONEU

1. Quants homes significatius a la història índia coneixes? I dones?
2. Creus que la història dels països se sol descriure des d’un punt de vista masculí? Per què?

INVESTIGUEU

Sobre l’evolució històrica i la situació actual del conflicte entre l’**Índia** i el **Pakistan**. (Podeu trobar informació a Encarta Online 2007 [Índia: història] i a www.canalsolidari.org).

PREPAREU

Després de llegir el quadre següent, un article de denúncia (d’unes 30 línies) sobre la situació que viu el **govern tibetà** a l’exili. Un cop l’hàgiu escrit, podeu enviar-lo als principals diaris perquè el publiquin a la secció de “Cartes al director”. Pots consultar <http://www.casadeltibetbcn.org>.

Fotografia de Rosa Guillén i Ferrer

El riu Ganges: ritual d’oració al sol

Història i civilització

UNA MIRADA CAP AL TIBET

El Tibet, situat al nord de l'Índia i el Nepal, a una altitud mitjana de 4.875 metres, també és conegut com "El Sostre del Món". Els xinesos l'anomenen "Regió Autònoma del Tibet".

El 21 d'octubre de 1950, tropes de l'exèrcit xinès van envair el Tibet. El 10 de març de 1959, una enorme manifestació pacífica als carrers de Lhasa demanava la independència del Tibet i la fi de la repressió xinesa. La manifestació va ser reprimida brutalment pels xinesos; es calcula que van morir al voltant de 87.000 tibetans.

El 28 de març d'aquell any, el ministre d'Afers Exteriors, Zhou Enlai, va anunciar que el Tibet estava sota control xinès. El Dalai-lama, líder espiritual del país, i la seva família van haver d'escapar de les tropes xineses creuant la frontera amb uns 100.000 tibetans més. Van establir-se a Dharamsala, al nord de l'Índia, on van fixar la seu del govern tibetà a l'exili.

El Tibet és actualment una regió administrativa de la Xina i, després de l'ocupació, va quedar dividida en tres províncies: U-Tsang, Amdo i Khan. El territori tibetà és quasi dues tercers parts menor que la seva extensió original. Actualment, viuen al Tibet uns sis milions d'habitants. Al voltant del 99% dels pobladors originals practiquen la religió budista i parlen la llengua tibetana, tot i que des de l'ocupació s'ha imposat el xinès mandarí com a idioma oficial.

En els últims 25 anys, més de set milions de pobladors xinesos i uns 300.000 soldats han estat enviats al Tibet per desenvolupar i governar aquest nou territori de la Xina continental, convertint la població tibetana en una minoria en el seu país.

Des de 1949, més de 1,2 milions de tibetans i tibetanes, és a dir, una sisena part de la seva població, han mort com a conseqüència de la política de persecució, empresonament, tortura i fam establerta pel govern xinès. Així mateix, més de 6.000 centres religiosos i culturals han estat destruïts.

Font: Casa del Tibet de Barcelona

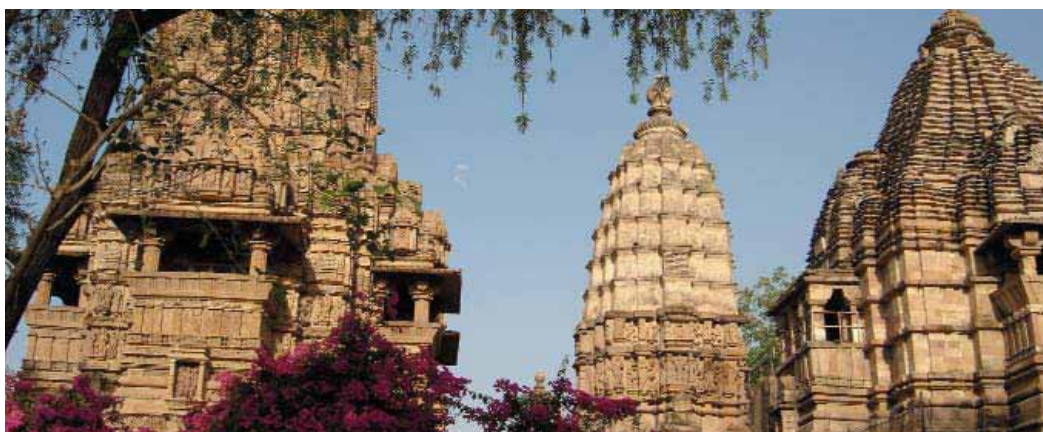

LES RELIGIONS A L'ÍNDIA

“No existeix al món cap altre lloc on la vida quotidiana estigui relacionada amb la religió d’una manera tan indissoluble i global. A l’Índia tot és religió.”

INDIA 2002
Milaneso/ Chiappello

Fotografia de Rosa Guillén i Ferrer

Kahujarho (temple eròtic)

“L’Índia és coneguda legítimament com la terra de l’espiritualitat i la filosofia, pel fet d’haver estat el lloc de naixement d’algunes de les principals religions que existeixen al món. La religió dominant avui dia a l’Índia és l’**hinduisme**: gairebé el 81% de la població és hindú. Es creu que l’hinduisme, una de les religions més antigues del món, es va desenvolupar fa més de 3.000 anys.

Cap a l’any 500 a. C., van sorgir a l’Índia dues religions més: el **budisme** i el **jainisme**. Totes dues juntes tenen com a seguidors només l’1,2% de la població, però el seu impacte sobre la cultura i la sensibilitat índia és molt més gran del que representa aquest percentatge. Les tres religions antigues —hinduisme, budisme i jainisme— van conformar la filosofia i la manera de pensar de l’Índia actual. Una religió més recent, en comparació, és el **sikhisme**, establert el segle XV. Avui, al voltant d’un 2% dels indis i les índies són sikhs.

(...) A més de les religions desenvolupades a l’Índia, també hi ha seguidors de religions no índies. Un considerable 12% de la població practica l’**islam**. El **cristianisme** el practiquen més del 2% dels indis, i els seguidors i seguidores de **Zaratustra** (els **parsis**), tot i que són una petita minoria, encara fan sentir la seva presència. També hi ha alguns milers de **jueus** a l’Índia.”¹⁴

Als seguidors de l’hinduisme se les anomena hindús. En canvi, als habitants de l’Índia (que poden ser musulmans/nes, hindús, budistes, cristians/nes, ateus/ees, etc.) se’ls diu indis o índies.

Enciclopèdia Viquipèdia

Mesquita a Delhi

Fotografia de Rosa Guillén i Ferrer

¹⁴Text adaptat del departament de Turisme. Ministeri de Turisme i Cultura. Govern de l’Índia, 2002 <http://www.tourismofindia.com>

Història i civilització

GANESHA, EL DÉU ELEFANT HINDÚ

Ganesha, el déu amb cap d'elefant, té cos de nen. Conegut com el déu capaç de vèncer els obstacles, és una de les divinitats més venerades de la religió hindú. La llegenda explica que, un dia, Parvati – la gran mare deessa – estava banyant-se i va sentir-se sola, perquè el seu marit Xiva, déu destructor i creador, se n'havia anat a meditar. De la pròpia brutícia va crear un nen a qui va donar vida, i li va encomanar la tasca de vigilar la porta. En arribar i trobar un desconegut a la porta del palau, Xiva li va arrencar el cap al nen, creient que era un enemic. Xiva havia matat, sense saber-ho, al seu fill. Un cop descobert el terrible error, Xiva va córrer a trobar un nou cap per al seu fill. En veure un bebè elefant símbol de lleialtat, fortalesa, pensaments equilibrats i gran saviesa, no ho va dubtar: li va arrencar el cap, el va col·locar a Ganesha i va restablir així l'harmonia familiar.

HINDUISME

Va sorgir en el 1.500 a. C. És una de las religions més esteses al món i ha exercit una profunda influència en moltes altres religions.

Els i les hindús es defineixen a ells mateixos com “aquells/lles que creuen en **els Vedes o llibres sagrats**”. Les normes o cànons de l'hinduisme es defineixen en relació amb allò que les persones fan, més que amb allò que pensen o creuen. Cada individu/ua percep un model que ha de seguir i que dóna ordre i sentit a la seva vida.

Hi ha molt poques creences o pràctiques compartides per tots els hindús. Molts veneren el déu Xiva, Visnú o Ganesha, pero també adoren centenars de divinitats menors. Hi ha pràctiques que són comunes a gairebé tots, com ara reverenciar els homes bramans –persones de la casta més alta– i les vaques, no menjar carn (sobretot de boví) i casar-se amb un membre de la mateixa casta amb l'esperança de tenir un hereu.

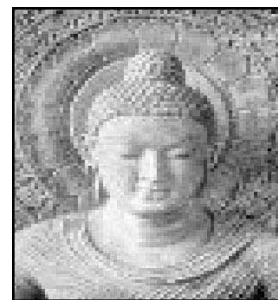
Pensen que la vida humana és cíclica: després de la mort, l'ànima se separa del cos i reneix al cos d'una altra persona, animal, vegetal o mineral. Aquest procés imparabile s'anomena samsara. La qualitat de la reencarnació la determina el mèrit o la falta de mèrits de cada persona com a resultat de la seva actuació o karma, de tot allò que l'ànima hagi fet en la seva vida o en vides passades.

Història i civilització

BUDISME

Religió fundada al nord-est de l'Índia a partir dels ensenyaments i doctrines que durant els segles VI i V a. C. va impartir Siddhartha Gautama, més conegut com **Buda** o **l'il·luminat**. S'estima que arreu del món hi ha 150 i 300 milions de seguidors/res de la religió budista.

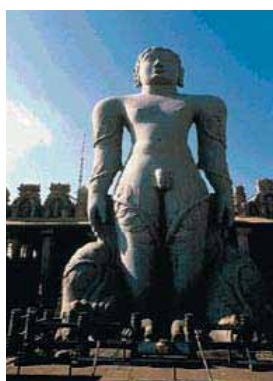
El budisme no gira al voltant d'un déu, sinó d'un **sistema filosòfic i un codi moral**. Els i les budistes creuen que assolir la il·luminació és l'objectiu de qualsevol ésser. Els elements centrals de la il·luminació estan condicionats per la realització de les **quatre nobles veritats**: 1) L'existència implica insatisfacció, pena i patiment. 2) La causa d'aquest patiment rau en què l'home desconeix la natura de la realitat: s'aferra a les coses materials i és cobdiciós. Tot això li provoca patiment. 3) El patiment pot acabar-se si les persones aconseguen superar la ignorància i anar més enllà dels lligams terrenals. 4) Per deixar enrere el patiment cal seguir **el camí òctuple** (o el noble camí dels vuit passos), que consisteix a tenir una visió adequada de les coses, bones intencions, una expressió correcta, realitzar bones accions, guanyar-se la vida sense mal, esforçar-se en sentit positiu, tenir bons pensaments i dedicar-se a la meditació.

Els actes humans determinen la **reencarnació** posterior d'una persona: les bones accions obtenen recompensa i les males són castigades.

JAINISME

Influït pel budisme i l'hinduisme, el jainisme té actualment quatre milions de seguidors i seguidores, la majoria a l'Índia.

Els i les jainistes senten una **profunda compassió per totes les formes de vida**. La regla d'or és l'Ahimsa o la no violència en qualsevol aspecte de la persona (mental, verbal i físic). La religió jainista busca la desafecció a les coses materials mitjançant el control d'un mateix, la penitència, la limitació voluntària de les necessitats i la disminució conseqüent de l'agressivitat.

Els i les jainistes són els seguidors dels jinas o "vencedors". És un/na jina aquell/lla que ha conquerit l'amor i l'odi, el plaer i el dolor, l'afecció i l'aversion i que, per tant, ha alliberat la seva ànima de tot allò que amaga el coneixement, la percepció, la veritat i l'habilitat. Els i les jainistes es refereixen al jina com a Déu.

Els seguidors del jainisme són **vegetarians estrictes** que consumeixen només éssers sense sentits, principalment del regne vegetal. La pràctica del vegetarianisme és considerada un instrument per a la pràctica de la no violència i la coexistència pacífica i cooperativa.

Història i civilització

ZOROASTRISME

El zoroastrisme va ser fundat a Pèrsia pel profeta **Zaratustra** al segle VI o VII. Els seus devots/tes, coneguts amb el nom de **parsis**, exerceixen una gran influència en el poble indi. Avui es calcula que arreu del món hi ha uns 130.000 parsis (d'aquests, 100.000 es troben a l'Índia).

Per als i les parsis, existeix un déu invisible i omnipotent. El seu **text sagrat** és l'**Avesta**, que descriu el conflicte entre les forces del bé i del mal. Els i les parsis adoren el foc i el sol com a símbols de puresa i el seu déu és Ahura Mazda, representat pel foc.

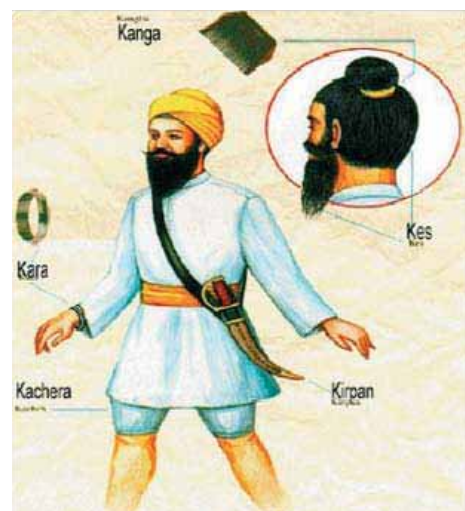
Com que no creuen en la puresa dels elements, no incineren ni enterren els morts perquè podrien contaminar el foc, la terra, l'aire o l'aigua. El que fan és deixar els cadàvers a les "**Torres del Silenci**", exposats a la voracitat dels voltors.

SIKHISME

La doctrina sikh està influïda per l'islam i l'hinduisme. Es basa en el culte a un sol déu i en el cicle de la reencarnació. El mestre **Nanak**, nascut el 1469, és considerat el seu fundador. El **llibre sagrat** és el **Granth Sahib**, que conté escriptures hindús i islàmiques. Els sikhs creuen en un déu, practiquen la tolerància i l'amor envers els altres i ofereixen acolliment a qualsevol que arribi als seus temples.

Els homes sikhs utilitzen **cinc símbols** per reconèixer-se entre ells: els cabells sense tallar recollits en un monyo i amagats en un turbant (símbol de santedat), una pinta de fusta (símbol de netedat), pantalons curts (símbol d'estar alerta), braçalet d'acer (símbol de determinació) i una espasa (per defensar els febles).

La majoria dels sikhs porten el **cognom Singh** – com l'actual primer ministre indi–, que vol dir "lleó".

Història i civilització

ACTIVITAT: LES RELIGIONS A L'ÍNDIA

DESCRIPCIÓ

A partir d'una pluja d'idees inicial, l'alumnat es divideix per grups i investiga sobre algunes de les religions presents a l'Índia. L'endemà, cada equip realitza un mural amb targetes explicatives de les característiques d'una religió i l'exposa a l'aula.

OBJECTIU

Investigar i aprendre les característiques fonamentals de diverses religions presents a l'Índia.

ASSIGNATURES RELACIONADES

Ètica, Religió, Ciències Socials, Tutoria.

MATERIALS NECESSARIS

Paperògrafs, retoladors, cinta adhesiva i targetes A5 amb les frases següents (escrites en lletra gran):

Història i civilització

DESENVOLUPAMENT DE L'ACTIVITAT

- Es fa una pluja d'idees sobre les diferents religions del món, partint de preguntes com: *Quines religions coneixeu? Coneixeu cap característica d'aquestes religions?*
- Tot seguit es reparteix i es llegeix el text "Les religions de l'Índia" i es formen cinc grups: budistes, hindús, jainistes, parsis i sikhs.
- Cada grup buscarà informació sobre la religió que li ha tocat (podeu mirar a Internet, a enciclopèdies en línia com Encarta o la Viquipèdia, o a les enciclopèdies de casa vostra).
- L'endemà, l'alumnat s'asseurà per grups. A cada equip se li donarà un paperògraf, cinta adhesiva i fotocòpies del quadre comparatiu de religions. El professor col·locarà una targeta a la pissarra. El grup de la religió a la qual faci referència haurà d'aixecar-se, recollir la targeta i enganxar-la al seu paperògraf. Es procedirà així amb totes les targetes fins que es formin mapes conceptuals de les religions en els paperògrafs.
- Finalment, cada grup exposarà les característiques fonamentals de la seva religió a la resta de la classe.

TEMPS

Dos dies consecutius, una hora cada dia.

LA VIDA DE BUDA

Siddhartha Gautama o Buda, fill del sobirà d'un petit regne, va néixer a Kapilavastu, prop de la frontera actual entre l'Índia i el Nepal. La llegenda explica que, quan va néixer, els savis del país van percebre que arribaria a ser un gran home: potser un gran savi o el governant d'un imperi. El jove príncep Siddhartha va créixer envoltat de riqueses i luxes, fins que als 29 anys va prendre consciència de la buidor de la seva vida i va decidir canviar. Va renunciar a tots els béns materials i va dedicar-se a cercar la veritat i la pau espiritual, buscant alliberar-se dels cicles de la reencarnació. Durant els anys que van seguir aquesta decisió, va dedicar-se a practicar el ioga i va adoptar una vida d'ascetisme absolut.

No gaire més tard, Siddhartha va optar per deixar aquesta vida, en considerar que no donava fruits de debò. **Va adoptar aleshores el camí intermedi entre una vida de plaer i una altra d'abnegació total.** Buda meditava assegut sota una figuera i passava per estats de consciència cada vegada més alts i profunds, fins que va aconseguir arribar al nivell més elevat: **la il·luminació.** Quan va arribar al coneixement d'aquesta veritat religiosa essencial, Buda va entrar en un període de forta lluita interior. Va dedicar-se a recórrer diferents llocs, predicant i congregant a un grup de deixebles: amb ells va formar una comunitat monàstica que va rebre el nom de sangha. La resta de la seva vida la va consagrar a l'ensenyament.

Enciclopèdia Encarta Online 2004

ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES

PREGUNTEU

A alguna persona que conegueu i que hagi viatjat a l'Índia, qui són els **Shadus**. Exposeu a classe què us ha explicat.

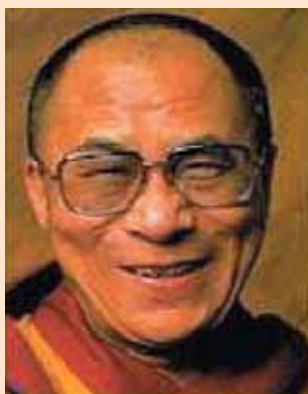
ANALITZEU

Les principals divinitats hindús i completeu la taula següent (afegiu-hi tantes files com divinitats trobeu, podeu consultar, per exemple, <http://es.encarta.msn.com>):

Nom	Característiques	Vehicle	Símbol
Parvati			
Xiva			
Visnú			
Kali			
...			

INVESTIGUEU

1. Què va passar a l'estat de Gujarat, el febrer de 2002, quan es van produir les matances entre hindús i musulmans/nes? (Llegiu l'article "Índia: Es necesario poner fin a los discursos de odio sobre la violencia en Gujarat" <http://web.amnesty.org/library/> d'Amnistia Internacional.)
2. Què significa el símbol següent anomenat OHM?

PREPAREU

Un reportatge sobre el **Dalai-lama** actual, Tenzin Gyatso, fent referència als seus principals ensenyaments. (Podeu consultar el quadre titulat "El Tibet" en aquest mateix mòdul o a http://es.wikipedia.org/wiki/Dalai_Lama, entre d'altres fonts.)

Sa santedat va ser reconegut el 1937, quan tenia dos anys, com la catorzena encarnació de Chenresig, la divinitat tibetana guardiana de la compassió universal. Dalai vol dir "encarnació de l'oceà de la saviesa".

DEBATEU

Si totes les religions es basen en valors de respecte i amor envers els altres, com t'expliques que les religions generin enfrontaments entre les persones?

És possible el diàleg entre religions? Com?

Història i civilització

EL SISTEMA DE CASTES

“El sistema de castes és un **sistema de classificació social** que regeix a l'Índia des de temps immemorials i que divideix les persones en comunitats tancades i separades, les varnas (castes en sànscrit). La pertinença a una casta està **marcada des del naixement** i es transmet de generació en generació: per a una persona és **impossible canviar de casta** durant la seva vida. Aquest sistema es basa en la classificació de les persones segons la **puresa**, determinada per la família en la qual s'ha nascut. (...) La casta és, juntament amb la família, la principal referència de les persones i condiciona la seva vida: les relacions socials, la professió, el matrimoni...”

www.unicef.org

Tot i que, actualment, el sistema social es compon de més de 100 castes, els textos fundadors de l'hinduisme, les Lleis de Manu (un legislador hindú), estableixen quatre categories per a l'home¹⁵ anomenades *varna* (casta) que es relacionen amb diverses parts del cos:

Els sudras: surten dels **peus** del Creador i estan destinats a servir a les altres castes. Treballen en activitats que necessiten el cos, la força i l'habilitat física. Són camperols, artesans i servidors.

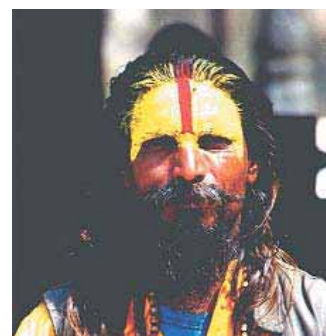
Els vaishyas: representen l'**estómac**. Realitzen activitats en les quals utilitzen el cos, però de manera intel·ligent, en feines com l'agricultura o els negocis. Són terratinents i comerciants.

Els kshatriyas: són guerrers o prínceps, i es relacionen amb el **pit** (la força del guerrer) i els **braços**.

Els bramans: són la jerarquia religiosa, el **cervell** de la societat, tenen molt poder i es dediquen a reflexionar.

Braman

Aquestes quatre castes formen la jerarquia de les persones pures. No obstant això, per sota d'elles es troben els **exclosos del sistema**, els anomenats **intocables**, **des-castats** o **dàlits**, considerats impurs de naixement i que, per tant, no són dignes de pertànyer al sistema de castes.

¹⁵ És interessant observar que tot el text es refereix a l'“home” com ésser humà però està escrit únicament en masculí. Això permet reflexionar sobre el paper de la dona en la religió.

Història i civilització

Els intocables representen entre el 15 i el 25% de la població de l'Índia (més de **160 milions de persones**) i són discriminats continuament en tots els àmbits —econòmic, social, cultural, polític. Fan feines considerades tradicionalment "brutes" o degradants, i molt mal pagades (incineració de cadàvers, neteja de latrines i de pous sèptics, treballs amb cuir...); feines que impliquen un contacte físic amb sang, excrements i altres "corrupcions" del cos, segons les Lleis de Manu. A més, per la seva impuresa les persones intocables són rebutjades, insultades i expulsades de llocs públics; se'ls prohibeix recollir aigua dels mateixos pous que les castes superiors i menjar i beure amb els mateixos estris als restaurants. A tot això s'afegeix l'exercici de la violència. Les persones intocables solen ser víctimes de violacions, linxaments o assassinats per part de membres de castes superiors.

"Sabem que hem de mantenir-nos allunyats d'ells (les persones de casta superior) des que naixem. A les teteries, ens donen tasses diferents, brutes i fetes malbé, i ens obliguen a rentar-les. Hem de caminar 15 minuts per portar aigua a casa perquè no podem proveir-nos a les aixetes del poble: les utilitzen les castes superiors. No ens admeten als temples i, quan anàvem a l'escola, els meus amics i jo havíem de seure fora de l'aula. Els nens de casta superior ni tan sols ens deixaven tocar la pilota amb què jugaven i nosaltres ho fèiem amb pedres."

Rajes, noi d'àl·lit de 19 anys. <http://www.unesco.org>

Història i civilització

ACTIVIDAD: EL SISTEMA DE CASTAS

DESCRIPCIÓ

Realitzar un concurs sobre el sistema de castes entre diversos equips, després de llegir el text anterior. Tot seguit es compon un mural representatiu del sistema de castes i s'exposa a l'aula.

OBJECTIUS

- Identificar les causes i conseqüències de l'existència del sistema de castes de l'Índia.
- Denunciar la discriminació que pateixen les persones que es troben fora del sistema: intocables o dàlits.

ASSIGNATURES RELACIONADES

Ètica, Tutoria, Ciències Socials.

MATERIALS NECESSARIS

Fotocòpies de l'extracte del llibre *Una maestra en Katmandú*, paperògrafs, retoladors, cinta adhesiva i targetes de cartolina A5.

DESENVOLUPAMENT DE L'ACTIVITAT

Es formen diversos equips entre els i les participants i se'ls reparteix el text "El sistema de castes". Cada equip triarà un nom entre aquests:

- **Ganesha**, el déu elefant.
- **Hanuman**, el déu mico.
- **Xiva**, el déu creador i destructor.

- **Indra**, la deessa de la pluja.
- **Saraswati**, deessa de l'aprenentatge.
- **Ganga**, la deessa del riu.

*"Només hi ha una casta: la humanitat."
Pampa, poeta i escriptor indi. Segle IX*

Els i les participants tindran 15 minuts per llegir el document. Un cop llegit, se'ls retirarà el text per començar el concurs.

El professor o professora farà una pregunta en veu alta i el grup que sàpiga la resposta demanarà la paraula. Aquest equip haurà de contestar davant de la resta de la classe i escriure en un paperògraf la resposta, si és correcta. Cada resposta correcta valdrà un punt i cada resposta incorrecta restarà un punt.

Les preguntes seran les següents:

- Què és el sistema de castes?
- Qui va crear-lo?
- Com se sap la casta a la qual es pertany?
- Quantes castes hi ha? Com s'anomenen?
- Quines professions exerceix cada casta?
- Quina és la casta més poderosa?
- Qui són els intocables? Quines feines realitzen? Quants intocables es calcula que hi ha actualment a l'Índia?
- És discriminatori el sistema de castes? Per què? En què es basa aquesta discriminació?
- Què suposa ser intocable i, a més, dona?

Dins de la població considerada intocable, les dones són les que pateixen violacions més grans de drets. Si ets pobra, intocable i dona, tens ben poques possibilitats de viure una vida digna a l'Índia.

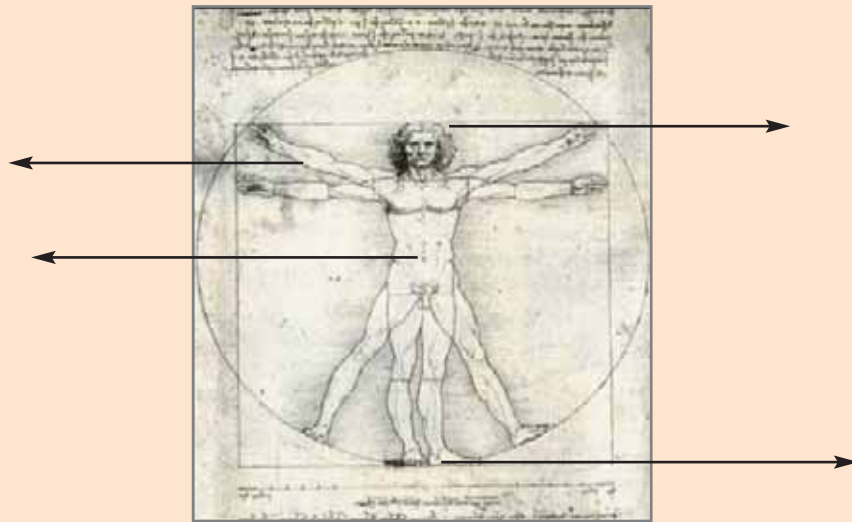
Història i civilització

- Un cop acabat el concurs, s'entregarà el text següent:

“Actualment, les persones s’organitzen en un sistema piramidal que simbolitza el cos humà: els bramans estan representats pel cap. Són els qui exerceixen professions creadores, el nom mateix els relaciona amb el déu considerat com el creador: Brama. Baixant en línia recta tenim els Kshatriyas, representats pels braços i que, per tant, ofereixen seguretat i protecció. Després vénen els vaishyas, que representen l’estómac, per la qual cosa es relacionen amb la gestió econòmica i alimentària de la nació. A l’últim es troben els sudras, que conformen la casta més baixa i que està representada pels peus. Aquests, doncs, tenen l’obligació de servir la resta.”

Vicky Sherpa
Una maestra en Katmandú

- Cada equip haurà de realitzar un mural representatiu del text anterior, assenyalant les característiques principals de cadascuna de les castes a la figura següent:

- Les frases següents s’escriuran en targetes A5 i es col·locaran en el lloc corresponent del mural:

Artesans i comerciants, encarregats d’alimentar la societat.

Sacerdots, encarregats d’interpretar i ensenyar els textos sagrats.

Intocables, dàlits o descastats.

Guerrers i governants, encarregats de defensar la societat.

Camperols i gent treballadora, la feina dels quals és servir la resta de castes.

- Finalment es presentarà el mural a l’aula i es realitzarà un debat entre els diferents equips, a partir de les preguntes següents: *Us sembla encertada aquesta classificació de la societat? Creieu que és justa? Per què creieu que la societat índia es va organitzar prenent com a base aquesta classificació de castes? Quina relació té amb la religió hindú? Qui es beneficia d’un sistema social estructurat d’aquesta manera?*

TEMPS

Dues hores aproximadament.

Història i civilització

ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES

REFLEXIONEU

El Gran Diccionari de la Llengua Catalana defineix *discriminar* com “En una col·lectivitat, donar un tracte d'inferioritat a determinats membres per motius socials, religiosos, lingüístics, polítics, etc.”

L'Índia és un cas curiós, perquè la discriminació entre castes es produeix entre persones que pertanyen al mateix país i a la mateixa religió. Reflexiona sobre el que hem vist abans i pensa que la religió hindú accepta i promou el sistema de castes entre els seus creients i també entre els seguidors d'altres religions.

El motiu de la discriminació es basa tan sols en la família de naixement, la qual pertany a una casta determinada.

ANALITZEU

Què en penses d'aquesta discriminació?

Per què no existeix rivalitat, rancúnia ni odi entre les castes? El text següent pot ajudar-vos:

“Els postulats de la religió hindú afirmen que tots passarem per un seguit de reencarnacions que ens portaran finalment a la salvació espiritual que ens alliberarà. Amb cada nou naixement, podem avançar o retrocedir. El factor decisiu és el *karma*: les males accions de les nostres vides donen com a resultat un mal *karma*, que acaba en una reencarnació més baixa (per exemple en un dàlit). En sentit invers, si els nostres actes i accions han estat bons, ens reencarnarem en un nivell superior i estarem una mica més a prop de l'alliberament final de les reencarnacions¹⁶.”

INVESTIGUEU

En quins altres països del món existeix el sistema de castes? Compareu les semblances i les diferències amb el sistema de l'Índia. Podeu trobar informació a:
<http://www.dalits.org/globalcastesystems.htm>

DEBATEU

“És evident que la discriminació basada en la casta va ser una construcció ideològica elaborada per les categories superiors per crear i mantenir el monopoli sobre la cultura (coneixement i educació) i el capital social (dominació patriarcal), polític (poder) i material (riquesa)”.

L'apartheid ocult a l'Índia
<http://www.unesco.org>

Història i civilització

VARIANTS:

Malgrat que el terme intocables va ser abolit el 1950 per la Constitució de l'Índia, els i les dàlits o intocables segueixen sent discriminats.

Realitzeu un seguiment de les notícies següents de www.canalsolidari.org i comproveu la violació de l'article 15 de la Constitució índia en cada cas.

Títol	Data
Los intocables, sombras proscritas del apartheid asiático	1/5/2004
El sistema de castas condena a 160 millones de indios a la pobreza	28/3/2003
Los "intocables", nacer sin oportunidades en la India	4/9/2001

Article 15. Prohibició de la discriminació per raons de religió, raça, casta, sexe o lloc de naixement.

- (1) L'Estat no discriminarà cap ciutadà per raons de religió, raça, casta, sexe o lloc de naixement.
- (2) Cap ciutadà podrà, per raons de religió, raça, casta, sexe o lloc de naixement, ser restringit o condicionat en:
 - L'accés a les botigues, restaurants, hotels o llocs d'entreteniment públic.
 - L'ús de pous, tancs, escalinates, carreteres o llocs d'ús públic (...).

Sabies que...

- L'Índia és el país amb el nombre més gran de nens i nenes: 400 milions?
- Quatre de cada deu infants de l'Índia viuen en la pobresa més extrema?
- Més de 10 milions de nens/nes de l'Índia viuen, treballen, juguen, dormen i somien als carrers i voreres de les ciutats?
- Dues de cada tres nenes de l'Índia no poden llegir ni escriure?

Font: *If I were rain*, 2003 (ed. Nanni Singh)

EXPO *Save the Children*

L'Índia és un país on el sistema de castes determina la vida social, política i cultural. Save the Children intenta millorar les condicions de vida dels nens i nenes, sobretot d'aquells que viuen en les pitjors condicions.

Una de les activitats que va organitzar el juny de 2004 va ser un taller de fotografia, en el qual els nens i nenes van poder expressar la seva creativitat. Durant el taller, van aprendre a mirar el món amb uns ulls nous, a mirar-se ells mateixos i també a captar la realitat i a estimular les seves emocions i sentiments. A més, els nens i nenes van revelar les fotos i van crear manualment els marcs de cadascuna d'elles. Les fotos es van captar a la ciutat de Delhi, al barri de Nizamuddin, on una gran part de la població és musulmana. T'has fixat en les nenes que apareixen a la portada de la Guia? Són dues de les participants en el taller. Save the Children vol fomentar la participació dels nens i nenes en els projectes, permetre'ls expressar la seva visió del món que els envolta. Gràcies a la seva participació, ara podeu veure una exposició de fotos que inclou les que aquests nois i noies van fer a la ciutat de Delhi, les quals ens mostren com perceben i senten la realitat. Si esteu interessats en veure l'exposició, demaneu-ho al professor/ra i us l'enviarem!

Com es va lluitar contra el sistema de castes?

L'objectiu del projecte era unir infants de contextos socials diversos per fer possible l'intercanvi. Aquest fet va suposar el trencament de les barreres mentals i geogràfiques existents al voltant de diferents qüestions com ara la casta, la classe, la religió, el color, etc. Nens i nenes recicladors, treballadors, artistes de barri, de classe mitjana-alta, de comunitats musulmanes, tribals o gitanes viuen darrere de finestres, mirant-se sense poder compartir les seves realitats. Save the Children els va donar la possibilitat d'expressar-se lliurement i compartir les diferents realitats. Van participar en el projecte set grups de nens i nenes procedents de tots els racons de Delhi:

1. Nens/nens d'elit de l'Escola Moderna, que representen els futurs governants del país.
2. Nens/nens de l'organització Chintam, que recullen draps, mantenen les seves famílies i viuen sota un pont i en àrees on es dipositen escombraries, juntament amb nens/nens privilegiats de l'Escola Shri Ram.
3. Nens/nens del carrer i nens/nens treballadors de l'organització Butterfly.
4. Musulmans (minoria religiosa a l'Índia).
5. Nens/nens de classe mitjana i baixa del col·legi Government School.
6. Nens/nens artesans i artistes de la Fundació Asian Heritage.
7. Nens/nens d'àlts (els oprimits) i tribals de l'organització Casp. Són els sectors més desfavorits de la societat índia.

Vida social i intel·lectual

LLENGÜES I LITERATURA ÍNDIES

IDIOMES, LLENGÜES I DIALECTES DE L'ÍNDIA

La llengua principal a l'Índia és l'hindi, l'idioma que parla el 30% de la població.

Tot i que el **sànskrit** també és reconegut com a idioma oficial, avui en dia no és d'ús corrent; s'utilitza molt poc, excepte en rituals i cerimònies (podríem comparar-lo amb el llatí, en el cas de les llengües romàniques).

Els diferents estats tenen la llibertat de decidir quins idiomes usen a l'administració interna i a l'educació.

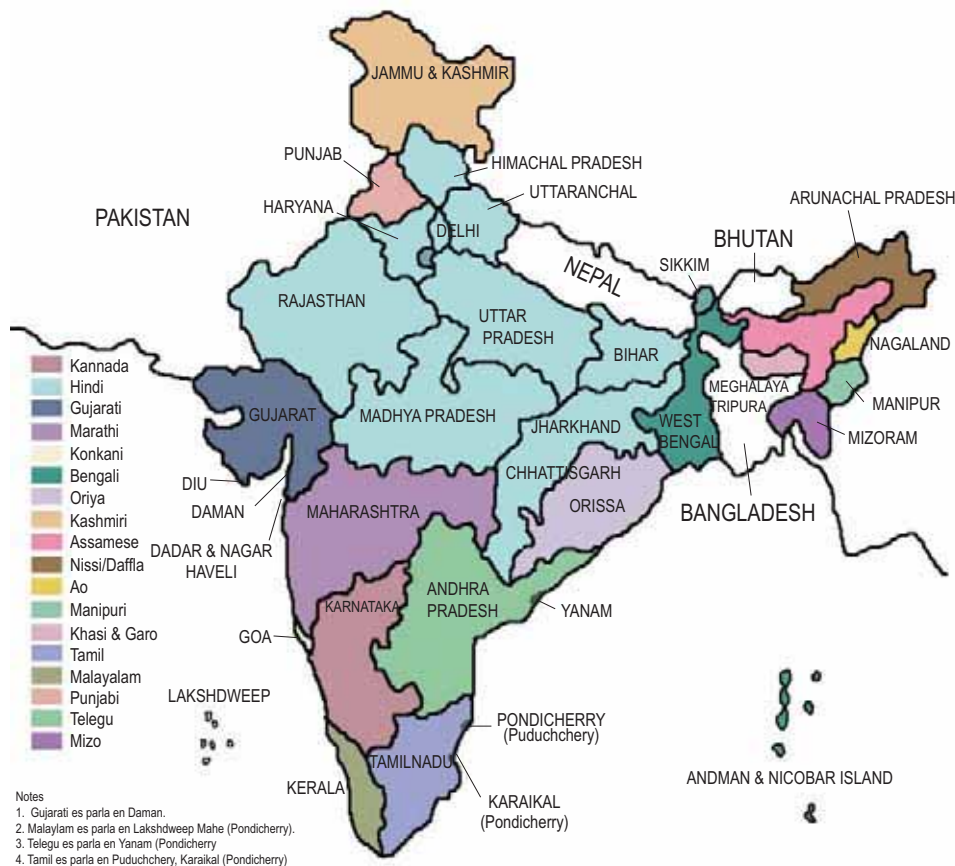
L'anglès gaudeix d'un cert prestigi: el parla molta gent —sobretot de les castes altes— i és un dels idiomes més importants en la comunicació nacional, política i comercial. La forta implantació de l'anglès a l'Índia arrenca del fet que va ser una colònia de l'antic imperi britànic, fins que es va independitzar el 1947.

En total, hi ha **24 idiomes** diferents —cadascun d'ells parlat per un milió de persones o més— i **milers de dialectes**.

Text adaptat a partir de www.tourismofindia/TOI-Spanish/index.htm

ELS NOMBRES

Núm.	Pronunciació	Hindi
0	shúnya/sifar	०
1	ek	१
2	do	२
3	tín	३
4	txar	४
5	patx	५
6	txai	६
7	sát	७
8	áth	८
9	nau	९
10	das	१०

Notes
 1. Gujarati es parla en Daman.
 2. Malayalam es parla en Lakshdweep Mahe (Pondicherry).
 3. Telegu es parla en Yanam (Pondicherry).
 4. Tamil es parla en Puducherry, Karaikal (Pondicherry).

Vida social i intel·lectual

LLENGÜES DE L'ÍNDIA

Origen	On es parla?	Nom de la llengua	
Llengües Indoàries (origen indoeuropeu) 74% de la població	Literàries Septentrionals Occidentals Centrals Orientals	Rituals religiosos (Himàlaia) (Índia Occidental) (Índia Central) (Índia Oriental)	Sànskrit, pakrits, pali Veron, khowar, caixmiri Lahda, sindhi, gujarati, marathi, bhili, rajasthani Panjabi, pari, hindi, hindustànic, urdú Bengali, oriya, assamès
Llengües Dravídiques 25% de la població	Septentrionals Occidentals Meridionals	(Índia Central) (Índia Occidental) (Índia del Sud)	Gondi, kolami, kui o kandi, kurukh o oraon, malto Braui Tàmil, malaialam, kannada o kanarès, telugu
Llengües Munda o Kol	Septentrionals Sud-orientals Sud-occidentals	(Himàlaia) (Chotanagpur oriental) (Chotanagpur occidental)	Manchati o patan, bunan, rangloi, kanashi, kanawri, rangkas o sauqiya, darmiya, byiangsi, chaudangsi, vayu, khambu, yakka, limbu, thami, dhimal Santali, mundari, bhumi, birhar, koda, sauri, korwa Kurku, kharia, juang

Font: <http://members.lycos.fr/soloindia/>

LITERATURA ÍNDIA

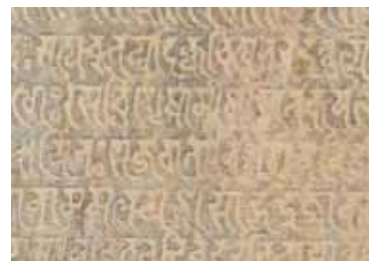
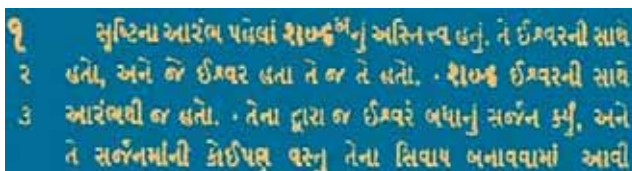
La literatura índia ha estat molt important a Àsia. Avui en dia continuen fent-se representacions teatrals de molts episodis dels textos clàssics escrits en sànskrit.

- Els més antics són **els Vedes**, les escriptures sagrades de l'hinduisme. La paraula Veda vol dir "ciència". Els textos Vedes es divideixen en: Rigveda (Veda dels himnes), Atharvaveda (Veda de les invocacions), Samaveda (Veda dels càntics) i Yajurveda (Veda de les fórmules sagrades). Es tracta de col·leccions d'himnes, oracions, càntics litúrgics, invocacions als déus, etc. escrits entre el 2.500 i el 2.700 a. C.

Vida social i intel·lectual

- Els poemes èpics més coneguts de la literatura sànscrita són el *Mahabharata*, el poema més llarg escrit mai al món, amb dos-cents mil versos, atribuït a Vyasa, i el *Ramayana*, escrit per Valmiki probablement entre l'any 200 a. C. i el 200 d. C.
- L'autor més universal de la literatura índia és **Rabindranath Tagore** (1861-1941), que va rebre el premi Nobel de Literatura l'any 1913.
- També destaquen **V.S. Naipaul** (premi Nobel de Literatura 2001) i l'escriptora **Arundhati Roy**, guardonada amb el premi Booker¹⁷ l'any 1997 i autora del llibre *El déu de les petites coses*.

Esriptura antiga

"Al rei sempre li havia agradat caçar; era la seva passió. I fou així com un dia, mentre caçava a la riba del Ganges, va trobar-se amb ella. Fou com una visió. Estava dreta. La pell li brillava com l'or, els ulls eren grans i lluents. Amb els dits es pentinava la llarga cabellera que li queia sobre el cos mirant de cobrir la lluna. El rei quedà paralitzat, contemplant-la embadalit. Se li apropà, i ella, en sentir la remor, es girà i el mirà, i una espurna encisadora li il·luminà la cara. En els llavis li nasqué un fi somriure mentre jugava a dibuixar formes a terra amb la punta del peu.

El rei s'acostà. Li prengué tímidament la mà i li digué:

- Ets molt bonica, vull que siguis meva. Sóc Santanu, el rei de Hastinapura. M'he enamorat de tu i sense tu no podria viure.

Ella somrigué i li digué: - Des que et vaig veure, vaig saber que seria teva. Seré una reina, però amb una condició: mai t'oposaràs a res que vulgui fer, sigui el que sigui i quan sigui. Si arribés un dia que no ho complissis, me n'aniré i no tornaré mai més."

(Fragment del Mahabharata, el poema èpic més important de l'Índia)

¹⁷ El guardó literari britànic més important.

Vida social i intel·lectual

ACTIVITAT: LLENGUA I LITERATURA DE L'ÍNDIA

DESCRIPCIÓ

A partir de la lectura i l'anàlisi dels textos sobre les llengües que es parlen a l'Índia, l'alumnat dialogarà sobre la pluralitat lingüística d'Espanya i de l'Índia.

OBJECTIU

Acostar-se a la pluralitat lingüística de l'Índia i d'Espanya i reflexionar sobre quines implicacions té.

ASSIGNATURES RELACIONADES

Llengua, Tutoria i Ciències Socials.

MATERIALS NECESSARIS

Retoladors, bolígrafs i folis.

DESENVOLUPAMENT DE L'ACTIVITAT

- Es divideix l'alumnat per grups.
- Després de llegir els materials, els grups discuteixen sobre les preguntes següents: *Què et crida més l'atenció de la informació que has llegit? Quantes llengües diferents es parlen a l'Índia? I a Espanya? Creus que a l'Índia pot haver-hi algun problema relacionat amb la pluralitat lingüística? I a Espanya, coneixes algun problema semblant?*
- Es reparteix als grups les fotocòpies del **Joc de les llengües** i del mapa de les llengües de l'Índia.

EL JOC DE LES LLENGÜES

Català	Hindi	Telugu	Panjabi
Hola	namaste	namaskaaram	shash riya kaal
Si us plau	pliis	pliis	pliis
Gràcies	shukria	dhanyavadalu	shukria
Sí	haan	awnu	ajho
No	nahi	ledu	nayi
Vull aigua	mujhe pani chahie	naku nilu kavali	manu pani chaida
Em dic ...	mera nam ...	na peru ---	mera nam jhaiga...
El bany?	bathroom kahan hai	Bathrum ekkada?	Bathrum kithe jhaiga?
Sóc d'Espanya	mai spen se hun	nenu spen nunchi vachchanu	Main spen to aya jhaiga

- Dins de cada equip es dividirà els i les integrants entre persones de parla telugu, panjabi i hindi. En veu alta, cada grup llegirà algunes frases d'una en una en cada llengua. Primer en telugu, tot seguit en hindi i després en panjabi.
- Un cop feta la lectura, es respondran en grup les qüestions següents: A quins estats de l'Índia es parla el telugu? I el panjabi? I l'hindi? Es diu igual "Sóc d'Espanya" en les tres llengües? Creus que quan parlen persones de diferents estats de l'Índia s'entenen? Quins avantatges i inconvenients suposa la pluralitat lingüística?

TEMPS

Una hora aproximadament.

Vida social i intel·lectual

ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES

Després de llegir el text “Literatura índia”.

REFLEXIONEU

Sobre el paper de la literatura. Intenteu pensar en una sola paraula que descrigui la funció principal de la literatura (Exemples: transmetre, ensenyar, preservar, difondre, recopilar, etc.).

DISCUTIU

El significat de les frases següents de Rabindranath Tagore:

Si plores perquè has perdut el sol, les llàgrimes no et deixaran veure les estrelles.

—He perdut la meva goteta de rosada!—, diu la flor al cel de l'alba, que ha perdut totes les estrelles.

La veritat no està de part de qui crida més.

Fer preguntes prova que es pensa.

Convertiu un arbre en llenya i podrà cremar per a vosaltres; però no produirà més flors ni fruits.

Tu no veus què ets, sinó l'ombra.

INVESTIGUEU

Qui va ser Rabindranath Tagore: vida, relació amb la política, paper a la independència, obres principals, etc. Elaboreu una petita biografia i presenteu-la a l'aula.

ANALITZEU

L'extracte del poema èpic *Mahabharata*. Comenteu algun tret significatiu que observeu en els rols socials següents, presents en el poema:

- a) Rei – súbdita.
- b) Home – dona.

Què penseu que va passar? La dona es va quedar al costat del rei? Per què?

Vida social i intel·lectual

L'ART INDI: ARQUITECTURA, PINTURA I ESCULTURA

Aquesta escultura de bronze (1000 d. C.) representa Xiva com a Nataraja (**Senyor de la Dansa**). És una de les moltes escultures que van realitzar-se a l'Índia d'aquest déu hindú durant el govern de la dinastia Chola (segles X-XIII). Mostra Xiva ballant dins d'un cercle de foc. Una mà aguanta una flama mentre l'altra toca un tambor. El peu descansa sobre el dimoni de la ignorància.

Aquest cap d'estuc de Buda de Gandhara, antiga regió de l'Índia (la major part de la qual pertany ara al Pakistan), mostra unes influències gregues molt evidents. Després que Alexandre el Gran conquerís l'Índia en el segle IV a. C., l'art de Gandhara es va veure influenciat pels contactes amb Grècia i d'altres països occidentals. Aquests contactes van afavorir el desenvolupament d'una escola d'escultura grecobudista que va arribar a l'esplendor màxima al segle II d. C.

El temple jainista de **Jaya Sthamba** (Ranakpur) té unes torres o *sikharas* tallades acuradament en pedra amb florons en els extrems superiors. La decoració dels temples jainistes, juntament amb la miniatura, constitueix un dels cims de l'art indi.

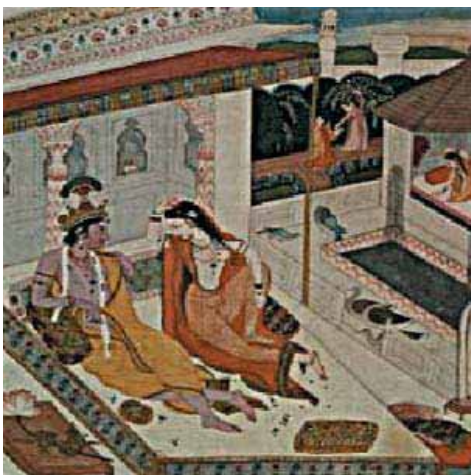
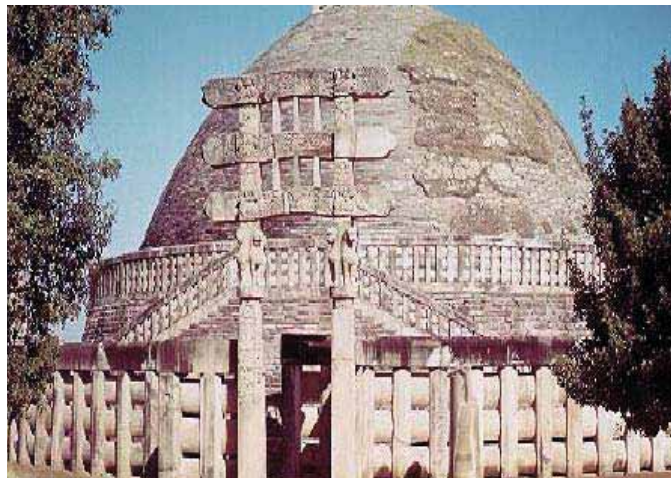
Vida social i intel·lectual

El Taj Mahal, alçat al segle XVII com a tomba de l'esposa d'un emperador mogol, va ser construït a Agra, una ciutat del nord de l'Índia, per aproximadament 20.000 treballadors entre 1632 i 1643. L'estructura cupulada va realitzar-se en l'estil indoislàmic, fent servir marbre blanc amb incrustacions de pedres precioses. En cada costat destaca un minaret (torre

d'oració) i els murs exteriors estan decorats amb fragments de l'Alcorà, el llibre sagrat musulmà. Els cossos de l'emperador i la seva esposa es troben en un panteó sota l'edifici.

El gran stupa de Sanchi, a l'estat de Madhya Pradesh (Índia central), va ser construït entre el segle III a. C. i principis del segle I d. C. El temple, molt sòlid, està envoltat d'un mur de pedra amb *toranas* (portes) als quatre cantons. Els devots encerclen la cúpula que representa la muntanya del món. El recinte de quatre costats o *harika* al cim de la cúpula representa els cels i tanca el *yasti*, o espiral amb tres *chattras* (discos) al·lusius als eixos de l'univers.

Radha i Krishna en un pavelló (c. 1760) és un exemple de l'estil predominant de la miniatura índia entre els segles XVI i XIX. La miniatura és plena de simbolisme i l'ús de l'espai pla i el tipus de dibuix estan influïts clarament per l'estil persa. Aquesta peça, procedent de l'Índia, representa la història tradicional del déu Krishna amb la seva amant Radha.

Font: Enciclopèdia de consulta Encarta 2004

Vida social i intel·lectual

ACTIVITAT: L'ART INDI

DESCRIPCIÓ

A partir de l'observació en grups de les quatre fotografies de mostres de l'art indi, es tractarà de representar-les de manera plàstica (amb fang, pintures, plastilina, etc.). S'exposarà a l'aula la informació que es conegui d'aquestes peces i es reflexionarà en grup sobre la relació entre l'art i la religió.

OBJECTIUS

- Conèixer alguns elements de l'art indi i analitzar quina relació tenen amb la religió.
- Desenvolupar la creativitat plàstica.

ASSIGNATURES RELACIONADES

Plàstica, Ciències Socials, Tutoria, Religió.

MATERIALS NECESSARIS

Fang, plastilina, pintures, folis, retoladors, llapis de colors, etc.

DESENVOLUPAMENT DE L'ACTIVITAT

- L'alumnat es divideix en quatre grups i a cadascun se li entrega una de les fotografies següents de l'art indi: *El Senyor de la Dansa*, *el cap d'estuc de Buda*, *el Taj Mahal* i la miniatura *Radha i Krishna en un pavelló*.
- Cada grup llegirà la informació relativa a la seva imatge i reflexionarà sobre el que ha llegit.
- Cada equip haurà de fer una rèplica de la seva fotografia amb fang, plastilina, llenç, pintures, etc.
- Un cop acabada, cada grup exposarà a classe la seva rèplica de l'art indi i explicarà breument què coneix sobre aquest element.
- Finalment, el professor o professora obrirà un debat que girarà al voltant de les preguntes següents:

1. *Aquestes mostres de l'art indi fan referència a diferents religions que existeixen a l'Índia? A quines?*
2. *A l'Índia, l'art està lligat a la religió? I en d'altres països?*
3. *Per què creus que és important preservar l'art mil·lenari?*
4. *És l'art part de la cultura?*

TEMPS

Una hora i mitja durant dos dies consecutius

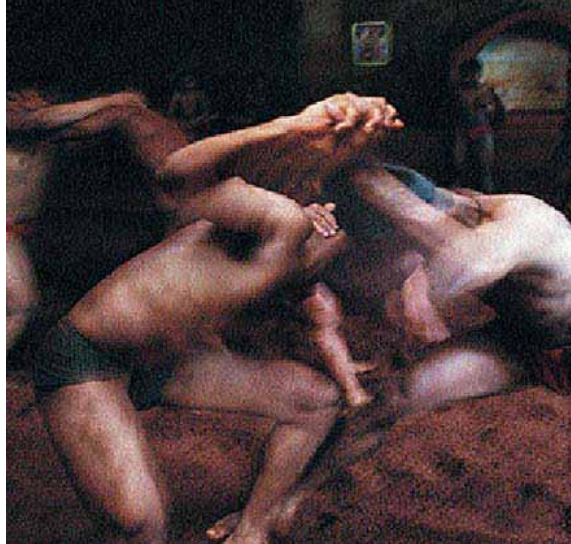
El **Taj Mahal** es considera el monument més extravagant construït mai per amor. L'emperador Shah Jahan va ordenar-ne la construcció en memòria de la seva segona esposa, **Mumtaz Mahal**, la mort de la qual durant un part el 1631 va afligir tant l'emperador que es diu que el cabell se li va emblanquir en una sola nit.

Vida social i intel·lectual

VIDA SOCIOCULTURAL

ESPORTS

“L'esport indi de lluita, el kushti, ja no és a mort”

“En la versió original del *kushti* valia tot: l'objectiu bèl·lic era matar l'enemic. Avui, el tercer esport nacional de l'Índia segueix unes regles que impedeixen el vessament de sang, si bé hi ha lluitadors amb les orelles mutilades per evitar mossegades. Aquests gladiadors tenen prohibit el sexe i altres plaers de la vida”.

www.elmundo.es

L'esport oficial a l'Índia és l'hoquei però l'esport més popular és el criquet.

EL CINEMA DELS SOMNIS: BOLLYWOOD

El cinema indi és una màquina dels somnis que fabrica una nova fantasia, un idil·li nou cada dia. Les gairebé 800 pel·lícules que la indústria produeix cada any la converteixen en la fàbrica de pel·lícules més prolífica del món, deixant enrere fins i tot l'omnipresent Hollywood.

La indústria del cinema indi es diu Bollywood. El nom és una barreja que, per una banda, imita Hollywood i, per l'altra, reflecteix el lloc on es troben la majoria dels grans estudis indis: Bombai.

“Les pel·lícules preferides són les comercials i aquestes sempre es componen de la mateixa fórmula: han de durar un mínim de 3 hores i, a més d'un intermedí, han d'incloure drama, acció, suspens, comèdia, una dotzena de cançons i coreografies (balls) i, és clar, una història d'amor. És el clàssic 'noi troba noia' però, en aquest cas, sense contacte sexual ni petons (es pot insinuar que els protagonistes es fan un petó, però els espectadors mai poden veure els llavis de la parella). I sempre, sempre, amb final feliç.”

www.tourismofindia/TOI-Spanish/index.htm

Saps que el famós anunci de Coca-Cola “del pita pita del” està protagonitzat per un indi i reflecteix l'estil de les pel·lícules de Bollywood?

www.telecinco.es/Nosolomúsica

Vida social i intel·lectual

MÚSICA

Per a la cultura índia, el so és una realització de les divinitats. Així, l'objectiu de la música índia és descobrir el so que no s'ha escoltat encara, les notes invisibles de la música del món.

La música mira de transmetre el que els indis anomenen "so de cop".

El cant simple es diu *raga*. És allò que il·lumina la ment. Un *raga* és un marc de treball fix determinat per la tradició i amb unes notes pròpies, bàsicament entre 5 i 7, descendents i ascendents.

Instruments musicals

Prolifera els tambors: inclouen el petit *dafli*, el vibrant *pakhawaj* o el metàl·lic, agut i sorollós *chenda* i, és clar, els molt coneguts tambors bessons, els *tabla*.

El ventall dels instruments de corda és força ampli: el *sitar*, prim i de to agut; el *sarod*, de to baix; el *sarangui* gemegador i molts d'altres.

També es toquen diferents instruments de vent com la flauta; el poderós *nadaswaram*, que no falta mai en els casaments del sud; el *xenai* i les flautes ètniques.

www.tourismofindia/TOI-Spanish/index.htm

Reproducció d'un gravat antic: músic indi tocant un "sitar de dues carbasses".

IOGA

Ioga significa l'experiència d'un mateix o la unitat amb "l'ésser interior".

Les **asanes** —o postures— són tècniques per practicar el ioga. Mitjançant les asanes s'aconsegueix un estat de l'ésser en el qual pot romandre estable, calmat, tranquil i còmode amb el cos i la ment. Les asanes també poden practicar-se per motius de salut.

L'antic text sobre ioga anomenat els *Yoga Sutras* va ser escrit per **Patanjali**.

El ioga també ajuda el cos a:

1. Estimular l'autoestima i la confiança
2. Tonificar músculs
3. Millorar la concentració i la circulació sanguínia
4. Recuperar energia perduda
5. Controlar el pes
6. Crear una sensació de benestar i de pau mental

www.tourismofindia/TOI-Spanish/index.htm

Vida social i intel·lectual

ACTIVITAT: VIDA SOCIOCULTURAL ÍNDIA

DESCRIPCIÓ

A partir d'una pluja d'idees sobre els coneixements de la vida sociocultural índia, l'alumnat contrasta la informació mitjançant la lectura dels textos i la discussió en grups. Posteriorment es realitza una petita investigació sobre un dels temes i s'exposa a la resta de la classe.

OBJECTIUS

- Familiaritzar-se i tenir curiositat per alguns aspectes socioculturals característics de l'Índia com ara la música, el ioga i el cinema.
- Aprendre a ampliar un tema utilitzant Internet.

ASSIGNATURES RELACIONADES

Tutoria, Ciències Socials.

MATERIALS NECESSARIS

Targetes A5, retoladors, bolígrafs i accés a Internet.

DESENVOLUPAMENT DE L'ACTIVITAT

- Fer una pluja d'idees al voltant dels coneixements de l'alumnat sobre els temes següents: ioga, música índia i cinema, partint de preguntes com aquestes:
 1. Sabeu què és el ioga?
 2. I sobre la música, heu escoltat mai cap cançó índia? Coneixeu cap instrument musical indi?
 3. Sabeu com s'anomena popularment al cinema indi?
- En petits grups responen les preguntes i apunten les respostes en targetes, amb frases com "El ioga és...", "La música índia és..."
- Es reparteixen els textos de "Vida sociocultural índia". Cada grup els llegirà detingudament, assenyalarà tot allò que li cridi més l'atenció i comprovarà si la informació escrita a les targetes és correcta.
- Cada equip escollirà un tema per aprofundir-hi (música, cinema o ioga) i realitzar una petita exposició a la classe després de consultar la pàgina web www.tourismofindia.com.

TEMPS

Dues hores aproximadament.

Vida social i intel·lectual

ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES

CONVIDEU

Una persona que conegueu i que practiqui el ioga. Proposeu-li que visiti la vostra classe per explicar-vos la importància d'aquesta filosofia mil·lenària i ensenyar-vos alguna asana.

REALITZEU

Un videofòrum sobre alguna pel·lícula coneguda de Bollywood (Podeu preguntar a la Filmoteca). Quan acabi, comenteu què us ha cridat més l'atenció i destaqueu les característiques del cinema indi. (Podeu triar la pel·lícula *La boda del monzón* de Mira Nair, de l'any 2001.)

INVESTIGUEU

Sobre:

- a) la gastronomia índia
- b) la dansa índia

ELABOREU

Basant-vos en la investigació anterior, un petit article periodístic (amb el titular, l'entradeta o resum, el text de l'article, etc.) sobre la gastronomia índia o sobre la dansa índia. Exposeu-lo a l'aula.

OBSERVEU

La taula següent on s'indiquen les principals festivitats i celebracions hindús:

Maha Shivarathri	És un festival dedicat al déu Xiva, es realitza al mes de febrer.
Holi	És un festival de primavera. És similar al carnaval i es dedica als déus Krishna o Kama (déu del plaer).
Ramnavami	L'aniversari del naixement de Rama, se celebra al març.
Wesak	L'aniversari de Buda, se celebra a l'abril.
Dusserah	Festival que celebra el triomf del bé sobre el mal cada mes de novembre. Neix de les llegendes de la mitologia hindú sobre les lluites entre les divinitats i els dimonis.
Diwali	Festival indi de les llums que se celebra al novembre. Està dedicat a Lakshmi, la deessa de la riquesa.

RESPONEU

Les festivitats que se celebren en el teu país tenen un significat religiós? I les de l'Índia?

Bibliografía i webs

LLIBRES

- ANTOLÍN VILLOTA, L. (2003) La mitad invisible: género en la educación para el desarrollo, Acsur Las Segovias. Madrid.
- MILANESO, F. Y CHIAPPELLO, A. (2002) India, Italia. Gribaudo.
- PNUD, (2003) Informe de desarrollo humano 2003.
- PNUD, (2006) Informe de desarrollo humano 2006.
- SHERPA V. (2003) Una maestra en Katmandú, Madrid. Punto de lectura.
- SODEPAZ (1998), Guia educativa per al consum crític, Icaria Editorial.
- THOMAS, B. Y otros (1998) India del Norte, Barcelona. Kairós.
- YOGANANDA (1946) Autobiography of a Yoghi. Oxford University Press.

WEBS

Amnistía Internacional: [http://http://web.amnesty.org/library](http://web.amnesty.org/library)

Biografies: <http://www.monografias.com>

Campaña ropa limpia: <http://www.ropalimpia.org>

Canal Solidario: <http://www.canalsolidario.com>

Casa del Tíbet: <http://www.casadeltibetbcn.org>

Enciclopedia Encarta: <http://www.es.encarta.msn.com>

Enciclopèdia Viquipèdia: <http://ca.wikipedia.org/>

Enciclopedia Wikipedia: <http://es.wikipedia.org/>

Información general sobre Arte e Historia: <http://www.artehistoria.com>

Oficina de Turismo de la India: ww.viajesindia.com/turismo-india.html

Periódico El Mundo: <http://www.elmundo.es>

Periódico El País: <http://www.elpais.es>

Programa de Naciones Unidas para el Desarrollo: <http://www.undp.org>

UNICEF: <http://www.unicef.org>

UNESCO: <http://www.unesco.org>

Save the Children és una Organització No Governamental plural i independent que treballa per a la defensa i promoció dels drets de la infància, en el marc de la Convenció dels Drets del Infants de Nacions Unides (1989) i que lluita per un món més just per a tots els nens i nenes.

Save the Children és la primera ONG independent d'infància. Compta amb organitzacions nacionals a 29 països, que formen l'Aliança Internacional **Save the Children**, i està present a més de 120 a través de programes d'ajuda.

Els infants han de ser els primers i s'actua allà on és necessari, sense importar la política, l'ètnia o la religió. Per això, des de fa 80 anys treballa en les diferents àrees que els afecta: Educació, salut, nutrició, treball infantil, prevenció de l'abús sexual, reunificació familiar després de catàstrofes i guerres, etc.

Save the Children

Seu a Catalunya

Via Laietana 5, àtic 1^a

08003 Barcelona

Telf: 93 310 52 00

Fax: 93 268 32 02

catalunya@savethechildren.es

www.savethechildren.es

Amb la col·laboració de:

Generalitat de Catalunya
Departament d'Educació